

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นายจิตติกร ชินสุวรรณพานิช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

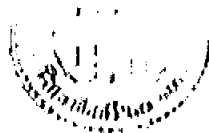
153.43
33201
8.3

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

นายจุติกร ชินสุวรรณพานิช

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2546

h 231434

11 พ.ย. 2546

จิตติกร ชินสุวรรณพานิช (2546) : ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตัวแปรที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน บุคลิกภาพ และสุขภาพจิต ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 2 (X_2) ชั้นปีที่ 3 (X_3) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1) นิสัยทางการเรียน (X_{13}) สุขภาพจิต (X_{16}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน มี 12 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_6) อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_7) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง (X_9) สถานภาพโสด (X_{10}) สถานภาพคู่ (X_{11}) สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15})

สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) และลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18})

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) ชั้นปีที่ 2 (X_2) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_8) และสุขภาพจิต (X_{16}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนได้ร้อยละ 47.70

5. สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน เขียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 55.092 + 1.366X_{20} - .670X_{19} + 5.296X_2 + 4.929X_8 - .195X_{16}$$

5.2 สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .584X_{20} - .260X_{19} + .114X_2 + .114X_8 - .108X_{16}$$

VARIABLES RELATED TO PROBLEMS OF CERTIFICATE VOCATIONAL
CURRICULUM STUDENTS OF PANJAVIDHYA TECHNICAL
TRAINING SCHOOL IN KHET JATUJAK , BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

Mr.THITIKORN CHINSUWANPANIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

October 2003

Thitikom Chinsuwanpanit. (2003). *Variables Related to Problems of Certificate Vocational Curriculum Students of Panjavidhya Technical Training School in Khet Jatujak, Bangkok*. Master Project, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Project Advisor : Dr. Pasana Chularut

The purpose of this research was to investigate variables related to problems of Certificate Vocational Curriculum Students of Panjavidhya Technical Training School in Khet Jatujak, Bangkok. These Variables were divided into three dimensions, first of them was personal variables : level education, learning achievement, learning habit, perspective of future learning, expenses, personality and mental health, second of them was family variables : guardian economic status, guardian occupation, guardian marital status and interpersonal relationship between students and their family membership, third of them was environmental variables : learning atmosphere, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups. The 222 samples were Students of Panjavidhya Technical Training School in academic year 2002. The research instrument was variables related to problems of certificate vocational curriculum students of Panjavidhya Technical Training School questionnaires constructed by the researcher were used to collect the data by percentage, arithmetic mean, standard deviation. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The result were as follows :

1. There were significantly positive correlation of 4 variables among second year (X_2), third year (X_3), perspective of future learning (X_{14}) and interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{20}) at .01 level.
2. There were significantly negative correlation of 4 variables among first year (X_1), learning habit (X_{13}), mental health (X_{16}) and interpersonal relationship between students and their teachers (X_{19}) at .01 level.
3. There were no significantly correlation of 12 variables among learning achievement (X_4), expenses (X_5), guardian economic status (X_6), guardian occupation

on government official or guardian occupation on non – government official (X_7), guardian occupation on merchant or guardian occupation on business (X_8), guardian occupation on employees (X_9), single status (X_{10}), couple status (X_{11}), divorce status (X_{12}), personality (X_{15}), interpersonal relationship between students and their family membership (X_{17}) and learning atmosphere (X_{18}).

4. These were variables that related to students problems from the most to the least variables were interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{20}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{19}), second year (X_2), guardian occupation on merchant or guardian occupation on business (X_8) and mental health (X_{16}) at .01 level. These five variables could predicted about the percentage of 47.70.

5. The predicted equations proved to be significantly predictors of the students problems were as follows :

5.1 In term of raw scores were :

$$\hat{Y} = 55.092 + 1.366X_{20} - .670X_{19} + 5.296X_2 + 4.929X_8 - .195X_{16}$$

5.2 In term of standard scores were :

$$Z = .584X_{20} - .260X_{19} + .114X_2 + .114X_8 - .108X_{16}$$

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีกทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เวธนี กรีกทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรศุภกุล)

วันที่ ๙ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พาสนา จุลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง และอาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา กรรมการสอบปากเปล่าสาร
นิพนธ์ซึ่งให้ความรักความเมตตาแก่ศิษย์ พร้อมทั้งกรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ
รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอชื่นชมและรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของ
ท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ที่ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์ลงได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พรพนรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ที่ให้ความกรุณาแก่
ศิษย์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตลอดจนให้คำ
แนะนำ แนวคิด ข้อเสนอแนะ และชี้ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร. ณภัทร ปิ่นยาลักษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือ
ปทุมธานี คณะครูอาจารย์และนักเรียนที่ให้ความร่วมมือตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเก็บ
ข้อมูลและทำการวิจัยในครั้งนี้ด้วยดีตลอดเวลา

ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ จิตวิทยาการศึกษาทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและ
ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุนการ
เรียนและให้ทุนทรัพย์ ตลอดจนให้ความรัก ความห่วงใยและให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาตลอด
ระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

ผลความดีและประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้ขอบแต่ บิดา มารดาและ
บรรพคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุก ๆ ท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและ
ปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ด้วย
ความดีตลอดมาพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ สิ่งทั้งด้านกำลังใจและด้านกำลังใจ อย่างมี
สามารถหาสิ่งใดมาทดแทนได้

จิตติกร ชินสุวรรณพานิช

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	8
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี.....	52
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	55
วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	81
บทย่อ.....	81
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	81
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	81
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	84
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม.....	108
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือ.....	123
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	133

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี.....	54
2	แสดงจำนวนคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	75
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	76
4	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษากับปัญหาของนักเรียน.....	78
5	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน.....	79
6	แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน.....	80
7	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	125
8	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน.....	126
9	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	127
10	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง.....	128
11	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน....	129
12	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์.....	130
13	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	131
14	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน.....	132

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศอยู่ในอัตราสูง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังเช่น สภาพสังคมเกษตรกรรมที่เปลี่ยนเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม สภาพสังคมอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนเข้าสู่ภาวะการแข่งขันกันด้วยสังคมข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ เริ่มปรับเปลี่ยนตัวเองเข้าสู่เทคโนโลยีขั้นสูงในระบบสัมผัสด เศรษฐกิจระดับประเทศเริ่มปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระดับภูมิภาคจนถึงระดับโลก ภาวะความเป็นปัจเจกบุคคลหมดไป ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิมเริ่มเสื่อมสลาย วิถีชีวิตคนเริ่มเปลี่ยนแปลงทั้งระดับตนเอง ครอบครัว และสังคมรอบข้าง ภาวะการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้วิถีคิดและโลกทัศน์ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็น ด้านการศึกษาเล่าเรียน การทำงาน การพักผ่อน ภายในครอบครัว ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม

ผลของวิวัฒนาการทางสังคมนี้ย่อมทำให้คนในสังคมเปลี่ยนไป ชีวิตเต็มไปด้วยปัญหาการแข่งขันต่อสู้ ชิงดีชิงเด่น เพื่อตอบสนองความต้องการและความอยู่รอดของตนในสังคม ด้วยเหตุดังกล่าวนี้บุคคลในสังคมจึงต้องพร้อมที่จะรับรู้และเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตน ไม่ว่าจะเป็นจากการที่ตนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ หรือเกิดจากความขัดแย้ง ความผิดหวัง สมหวัง ความว้าวุ่นใจ ความเคร่งเครียด บุคคลใดก็ตามที่สามารถรับรู้และสามารถเผชิญปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะช่วยให้ความยุ่งยากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินชีวิต บรรเทาเบาบางลง (นิภา นิธยานน. 2520 : 14) คนที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคมของตนเอง ครอบครัว และบ้านเมืองได้จะต้องเป็นคนที่มีความรู้พื้นฐานที่ดี รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหาที่มีทักษะในการทำงาน มีค่านิยมที่ดีและได้รับการพัฒนาให้มีขีดความสามารถสูงสุดตามศักยภาพที่มีอยู่ (โกวิท ประวาลพุกษ์. 2534 : 1) คนในสังคมก็จะเกิดปัญหาและโรงเรียนก็เป็นสังคมหนึ่งที่มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่สภาพที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย สินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาสูง ปัญหาด้านการเรียน ได้แก่ความผิดปกติของร่างกายและสมอง ขาดอุปกรณ์การเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ปัญหาด้านสังคม ได้แก่การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การคบเพื่อน ปัญหาด้านสุขภาพ ได้แก่รูปร่างที่อ้วนเกินไป ผอมเกินไป สูงหรือเตี้ยเกินขนาดปกติ รวมไปถึงการบกพร่องของร่างกาย

ปัญหาและความต้องการของบุคคล ปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิตในปัจจุบันนี้มีใช้เพียงแต่มีอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรคเท่านั้น แต่มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้

ทัศนคติ และทักษะในการที่จะทำมาหาเลี้ยงชีพ รู้จักปัญหาและความต้องการ ตลอดจนหนทางแก้ ปัญหาของตนเอง ถ้าขาดคุณสมบัติ เหล่านี้แล้วบุคคลย่อมปราศจากความสุข และสังคมใดที่ไม่ อาจบริการเกื้อกูลปัจจัยเหล่านี้ให้แก่สมาชิกในสังคมนั้น ๆ ได้ก็ย่อมจะเป็นสังคมที่ปราศจากความ สงบสุข ยิ่งในสังคมปัจจุบันที่ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่มีภูมิหลัง สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน จึงยังมีความจำเป็นในการที่จะสื่อสารถ่ายทอดความคิดให้แก่กันและกันมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการให้ความสนใจแก่ปัญหาของบุคคลจึงเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุด ในการที่จะทราบถึง ความต้องการที่แท้จริงของบุคคลนั้น ๆ เพื่อจะได้ให้ความช่วยเหลือเขาอย่างถูกต้องยิ่งขึ้นต่อไป (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2521 : 5)

สำหรับบุคคลที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนถ้าไม่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ ผลการเรียนรู้ ก็จะไม่ดีเท่าที่ควร หรืออาจจะต้องออกจากโรงเรียนกลางคันก็ได้ (มนูญ แป้นเจริญ. 2522 : 3 ; อ้างอิงจาก Gowan and Demos.1965 : 102) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหา เมื่อจัดรวมเป็น หมวดใหญ่จะได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว และปัญหาการปรับตัวทางสังคม ซึ่งเป็นองค์ ประกอบสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาประกอบในการสอน และหาทางช่วยเหลือแต่ต้น เพราะ ปัญหาอย่างหนึ่งจะเป็นเหตุส่งผลให้เกิดปัญหาต่อ ๆ ไปเกี่ยวโยงกันหลายปัญหา

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนนักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี จำนวน 10 คน พบว่า นักเรียนมีปัญหาทาง เศรษฐกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจไม่ดี ครอบครัวมีฐานะยากจน ไม่มีเงินจ่ายค่าเล่าเรียน และปัญหา การเรียน ที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยทางการเรียน ได้แก่ ไม่ตั้งใจฟังเวลาอาจารย์สอน ชอบคุยกับ เพื่อน ไม่ทำการบ้าน ส่งงานไม่ตรงเวลาที่กำหนด ขาดเรียนบ่อยมาสายเป็นประจำ ผู้วิจัยจึงได้ สำรวจปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี จำนวน 100 คน โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามปลายเปิด โดยใช้คำถามดังนี้

ข้อแรกใช้คำถามว่า ในขณะที่ท่านเรียนท่านมีปัญหาใดบ้างหรือไม่ ถ้ามีปัญหานั้นคือ อะไร พบว่า ฐานะทางบ้านไม่ดี 41 คน คิดเป็นร้อยละ 45.05 เรียนไม่ทันเพื่อน 37 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.66 และที่พักอาศัย 13 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ข้อสองใช้คำถามว่า ท่านคิดว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากสาเหตุใด พบว่า รายรับไม่พอกับ รายจ่าย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.03 ไม่มีสมาธิในการเรียน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81 เมื่อมีข้อ สงสัยหรือไม่เข้าใจไม่กล้าถามอาจารย์ผู้สอน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 22.52 การจรรยาตติขัด 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.01 ที่พักอาศัยอยู่ไกลจากที่เรียน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.11 สุขภาพไม่ แข็งแรง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 การปรับตัวเข้ากับเพื่อน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 และไม่ชอบ ในบางวิชาที่เรียน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81

จากผลสำรวจปัญหาเบื้องต้นดังกล่าว สรุปปัญหาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเรียน และด้านครอบครัว ดังที่ สถิต วงศ์สวรรค์ (2527:1-6) กล่าวว่า ปัญหาในโรงเรียนมี ปัญหาการเรียน ซึ่งอาจเกิดจากความผิดปกติของร่างกายและสมอง ขาดอุปกรณ์การเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน ไม่สนใจเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่สภาพที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมีราคาสูง การแก่งแย่งกันทำมาหากิน ค่าของเงินลดลง ทำให้การเงินในครอบครัวฝืดเคือง ปัญหาสังคม ได้แก่การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมซึ่งบางครั้งทำให้ถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร รวมไปถึงการคบเพื่อนและปัญหาด้านสุขภาพ ได้แก่ มีโรคประจำตัว สุขภาพไม่ปกติ มีความวิตกกังวลใจหรือการแสดงออกทางอารมณ์ต่าง ๆ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัวและตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ปกครองได้เข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางนโยบายหาทางช่วยเหลือ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหานักเรียนได้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ปีการศึกษา 2545 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 260 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 174 คนและชั้นปีที่ 3 จำนวน 236 คน รวมทั้งสิ้น 670 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปญญาวิทยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 222 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (Yamane.1996 : 583) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

3.1.1. ด้านส่วนตัว ได้แก่

- 3.1.1.1. ชั้นปีที่กำลังศึกษา ✓
- 3.1.1.2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ✕
- 3.1.1.3. นิสัยทางการเรียน ✓
- 3.1.1.4. ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ✓
- 3.1.1.5. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ✓
- 3.1.1.6. บุคลิกภาพ
- 3.1.1.7. สุขภาพจิต

3.1.2. ด้านครอบครัว ได้แก่

- 3.1.2.1.ฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
- 3.1.2.2. อาชีพของผู้ปกครอง
- 3.1.2.3. สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง
- 3.1.2.4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

3.1.3. ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

- 3.1.3.1. ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน
- 3.1.3.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์
- 3.1.3.3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นข้อขัดข้องทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจในขณะที่เรียนในหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปญญาวิทยา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านส่วนตัวและปัญหาด้านการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านส่วนตัว ได้แก่ ระดับรายได้ ที่ไม่แน่นอนของผู้ปกครอง ซึ่งไม่มีความเพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวันโดยจะส่งผลถึงความไม่สมดุลกันระหว่างรายรับและรายจ่าย ไม่มีเงินทุนสำหรับใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ความยากจน ปัญหาหนี้สิน ปัญหาครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ความไม่สะดวกสบายในการเดินทาง สภาพการจราจร และที่พักอาศัยห่างไกลจากที่สถานศึกษา

1.2 ด้านการเรียน ได้แก่ เนื้อหาวิชาในการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน นิสัยในการเรียน การใช้เวลาในการเรียน และเครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหา หมายถึง สิ่งที่ส่งผลต่อปัญหา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยในการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน บุคลิกภาพ และสุขภาพจิต

2.1.1 ชั้นปีที่กำลังศึกษา ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชานับตั้งแต่เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 1 จนถึงสุดท้ายของการศึกษาที่ 1 ของปีการศึกษา 2545

2.1.3 นิสัยทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การแบ่งเวลาในการเรียน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การเข้าเรียนตรงตามเวลา ความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน

2.1.4 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญของผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และความสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรับผลดี ป้องกันผลเสีย ตลอดจนการควบคุมตัวเอง ให้กระทำหรือเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะตามมาทั้งแก่ตนเอง และแก่ผู้อื่น ภายหลัง

2.1.5 ค่าใช้จ่ายต่อเดือน หมายถึง จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาของแต่ละเดือน ได้แก่ ค่าหนังสือ ค่าอาหาร ค่าเครื่องแต่งกาย ทั้งนี้ไม่รวมค่าลงทะเบียน

2.1.6 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมการแสดงออกเพื่อตอบสนองสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งทำให้มี

เอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักเรียน บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey) ซึ่งจำแนกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.6.1 ลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่รักความก้าวหน้า พินิจอุปสรรค โกรธง่าย ทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย

2.1.6.2 ลักษณะบุคลิกภาพแบบบี เป็นลักษณะบุคลิกภาพของคนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสำเร็จในการทำงาน ไม่ชอบพินิจอุปสรรคต่าง ๆ อดทนรอคอยได้

2.1.7 สุขภาพจิต หมายถึง สภาพะสภาพจิตใจของนักเรียนที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมในสังคม โดยมีความสามารถในการปรับตัวดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข ของตนเอง ครอบครัว สิ่งแวดล้อมในสังคมได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นคงทางจิตใจ มีสมรรถภาพในการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและสามารถเผชิญแก้ปัญหาในชีวิตอย่างสมบูรณ์ โดยวัดได้จากการใช้แบบ คัดกรองปัญหาสุขภาพจิต ไทยจี เอช คิว 60 (Thai GHQ 60 – Thai General Health Questionnaire 60) ของเดวิดโกลด์เบิร์ก และพอล วิลเลียมส์ (David Goldberg and Paul Williams) แปลเป็นไทยโดย นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคณะ

2.2 ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับฐานะของผู้ปกครองของนักเรียน ซึ่งเป็นรายได้ประจำเดือนของบิดามารดาารวมกัน หรือ เป็นรายได้ของผู้ปกครองที่ดูแลนักเรียนอยู่

2.2.2 อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

2.2.2.1 รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

2.2.2.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

2.2.2.3 รับจ้าง

2.2.3 สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง หมายถึง ลักษณะการครองชีพสมรสของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง จำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.2.3.1 โสด

2.2.3.2 คู่

2.2.3.3 หม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่

2.2.4 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนกับผู้ปกครอง หรือบิดามารดา และการปฏิบัติตนของผู้ปกครอง หรือบิดามารดากับนักเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดังนี้

2.2.4.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง ได้แก่ การเคารพเชื่อฟัง การปฏิบัติตามคำสั่งสอนทั้งทางด้านการใช้ชีวิตส่วนตัว การเงิน และการเรียน การช่วยเหลืองานภายในบ้าน

2.2.4.2 การปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความเอาใจใส่ การดูแลสุขภาพ การอบรมสั่งสอน เป็นที่ปรึกษาทั้งเรื่องส่วนตัวและการศึกษา

2.3 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนกับปริมาณนักเรียน บริเวณของห้องเรียน ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ดังเช่น เสียงและกลิ่น

2.3.1.2 สื่ออุปกรณ์การเรียน ได้แก่ ปริมาณของสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน เมื่อเทียบกับจำนวนอาจารย์ผู้สอน และนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพใช้งาน

2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ หมายถึง การปฏิบัติที่อาจารย์และนักเรียนปฏิบัติต่อกัน ทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่ออาจารย์ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การซักถามปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว การให้ความเคารพ เชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของอาจารย์ต่อนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ความสนใจ ความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรับรู้เป็นกันเองและสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่น

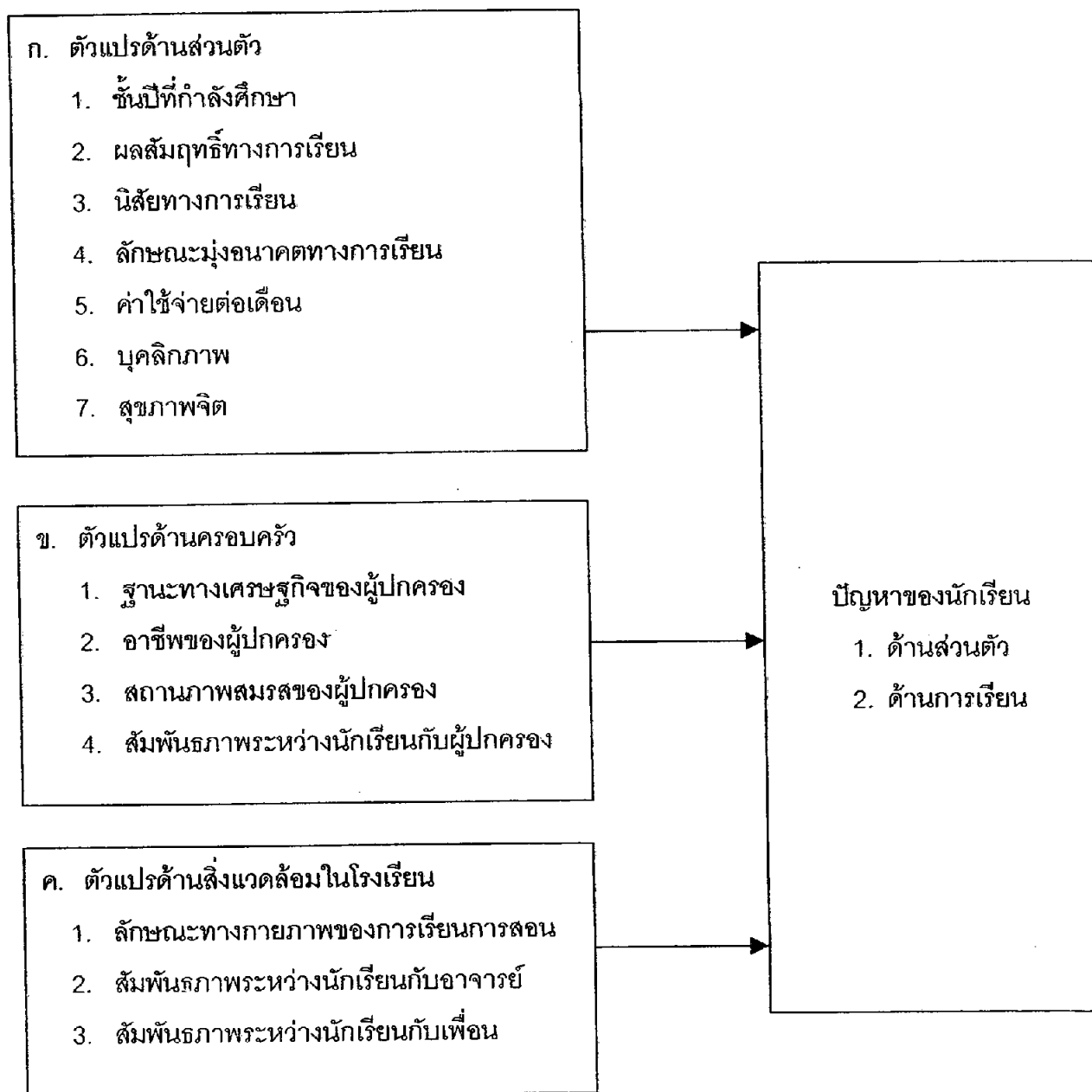
2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติที่นักเรียนและเพื่อน ปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ความห่วงใยซึ่งกันและกัน การแสดงความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และการทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความเต็มใจ เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

3. นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง นักเรียนชายล้วนที่ใช้เวลาศึกษา 3 ปี ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

1.1.1 ความหมายของปัญหา

กรรณิการ์ พันศิริกุล (2521 : 5) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหาหมายถึง อุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ

มัญญ เป้นเจริญ (2522 : 6) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหาหมายถึง อุปสรรคและความรู้สึกไม่สบายใจ เป็นความวิตกกังวลใจและความทุกข์ระทมใจ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 6) ได้ให้ความหมายของปัญหาสรุปได้ว่า ปัญหา หมายถึง ความคับข้องใจ กังวลใจ ดังเลใจ ทุกข์ใจ และเศร้าใจ

จากความหมายของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นว่า ปัญหาหรือความรู้สึกไม่สบายใจมีความกังวลใจหรือทุกข์ทรมานใจ เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาแก้ไข ถ้าหากได้พิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมแล้วจะขจัดความรู้สึกไม่สบายใจต่าง ๆ นั้นไปได้ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.1.2 ปัญหาของนักเรียนและนักศึกษา

อนนต์ อนันตรังสี (2521 : 30 - 35) ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญในการศึกษาปัญหา นักเรียนไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น เรียนไม่เข้าใจ เรียนอ่อน เลือกรวิชาเรียนไม่ถูก ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชา สอบตกซ้ำชั้นบ่อย ๆ

2. ค่านิยมของคนไทยที่ต้องการให้ลูกได้เรียนในระดับสูง ๆ โดยมุ่งหวังให้เด็กเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเพื่อได้รับปริญญา เด็กบางคนมีปัญหาในการตัดสินใจไม่ถูกกับการเลือกทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับระดับสติปัญญา

3. สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวของนักเรียนส่วนมากต้องต่อสู้กับภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง เช่น ค่าครองชีพที่สูงขึ้น การหารายได้ไม่พอกับรายจ่าย บิดามารดาของเด็กต้องออกไปทำงานนอกบ้าน อาจจะทำให้เด็กมีปัญหา

4. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ ในสังคมไทยคนส่วนใหญ่มีจิตใจโน้มเอียงไปทางวัตถุนิยมและได้รับวัฒนธรรมของตะวันตกเข้ามามาก เด็กมีโอกาสเลียนแบบโดยไม่ได้กลั่นกรอง

5. ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการแบ่งแยกกันในเมืองใหญ่ ๆ จะอยู่กันอย่างหนาแน่นและแออัด ทำให้เกิดปัญหาที่พักอาศัย ระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนห่างไกลกัน

6. ความเชื่อในสิ่งลึกลับ แม้ปัจจุบันวิทยาศาสตร์มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นแต่ยังมีความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์อยู่มาก อาจจะเป็นเพราะขาดที่พึ่งทางใจได้

นอกจากนี้ อนันต์ อนันตรังสี ได้กล่าวเพิ่มเติมต่อไปอีกพอสรุปเป็นหัวข้อได้ว่า นักเรียนมีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ต้องการความช่วยเหลือจากครู คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
2. ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางบ้าน
3. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่าง
4. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
5. ปัญหาเกี่ยวกับการนับถือศาสนา
6. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน
7. ปัญหาเกี่ยวกับสังคม
8. ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ

บัวทอง สว่างโสภาคกุล (2525 : 10) ได้กล่าวว่าถึงปัญหาของนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายสรุปได้ว่า วัยรุ่นมีความห่วงใยในสังคมต่อไปนี้

1. เรื่องเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาต่าง ๆ เช่น ทำให้เราอยากรู้วิธีการเรียนที่ดีขึ้น การพูดหน้าชั้นเรียน การไม่เข้าใจบทเรียน เป็นต้น
2. เรื่องรูปร่างและสุขภาพของตน เช่น น้ำหนัก โครงร่าง ท่าทาง การพูดจา เป็นต้น
3. เรื่องปัญหาสังคม เช่น การคบเพื่อนใหม่ ต้องการให้เพื่อนชอบ เป็นต้น

4. ความยุ่งยากส่วนตัวที่ทำให้เกิดปัญหา เช่น การได้ทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียใจ ภายหลัง การควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ ความรู้สึก การกระทบกระเทือนใจง่าย และความรู้สึกละเอียดต่อการทำผิด เป็นต้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2525 : 75 – 169) กล่าวถึงนิสิตผู้มีปัญหาเกิดความรู้หรือไม่แน่ใจตนเอง เช่น ไม่รู้ว่าตนเองถนัดอะไร สนใจอะไร ไม่รู้ว่าจะเลือกแนวทางในการศึกษาและการทำงาน อย่างไรดีตลอดจนไม่แน่ใจว่าตนเองได้ใช้ความสามารถที่อยู่ไปในทางที่ถูกที่ควรและเหมาะสมกับตนเองมากน้อยเพียงใด

เอนกกุล กริแสง (2526 : 60 – 63) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลธรรมดาจะพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่เสมอ แต่การที่ปรับตัวไม่ได้นั้นอาจเกิดจากสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ความยากจน ครอบครัวขาดความอบอุ่นความบกพร่องส่วนตัว ถูกตามใจจนเคยตัว และข้อบกพร่องของโรงเรียนโดยเฉพาะที่เกิดจากการสอนของครู

ประยุทธ์ วัชรดิษฐ์ (2526 : 29) และสถิต วงศ์สุวรรณ (2527 : 1 – 6) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาไว้หลายประการคือ

1. ปัญหาการเรียนของเด็ก อาจเกิดขึ้นจากความผิดปกติของร่างกายและสมอง ได้แก่ พวกเรียนช้า เด็กเรียนเร็ว เรียนอ่อน ตลอดจนถึง การที่เด็กไม่สนใจเรียนหรือเลือกวิชาที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ อันเป็นสาเหตุให้เกิดการสอบตกซ้ำชั้น หรือขาดอุปกรณ์การเรียน การไม่ชอบครู ไม่ชอบโรงเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน เป็นต้น

2. ปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแก่งแย่งกันทำมาหากิน สินค้าเครื่องอุปโภค บริโภคมีราคาสูงขึ้น ค่าของเงินลดลง เหล่านี้ทำให้การเงินของแต่ละครอบครัวส่วนใหญ่เดือดร้อน หัวหน้าครอบครัวต้องขวนขวายในการหาเงินมาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมดูแลสมาชิกในครอบครัว เด็กถูกชักนำไปในทางที่ชั่วหรือตัวหัวหน้าครอบครัวเกิดความรู้สึกไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ จึงหันไปหาอบายมุข โดยคิดว่าอาจจะมั่งคั่งบ้างก็ได้ ในทำนองเดียวกันกับพวกที่ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง แต่ไม่รู้จักการใช้จ่าย ลุ่มหลงอบายมุข ทำให้ใช้จ่ายเงินเกินขอบเขต หรือแม้กระทั่งครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมากเด็ก ๆ ได้รับการเอาอกเอาใจใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ทำให้สนใจสิ่งอื่นมากกว่าการเรียน

3. ปัญหาทางสังคม เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งอารยธรรม วัฒนธรรมจากต่างประเทศหลั่งไหลเข้ามาไม่ขาดสาย ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ซึ่งบางครั้งทำให้ถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร รวมไปถึงการคบเพื่อน หรือกิริยาท่าทางไม่เหมาะสมขาดพื้นฐานทางศีลธรรม ไม่มีความรับผิดชอบในฐานะเป็นหัวหน้าหรือเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม

4. ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มของประชากร จากการศึกษาที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ความเป็นอยู่ในครอบครัว เกิดการแออัดยัดเยียด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวไม่มั่นคงเหมือนแต่ก่อน ก่อให้เกิดปัญหาในด้านจิตใจตามมา

5. ปัญหาการว่างงาน สืบเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วทำให้ผู้จบการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้น เมื่อจบออกมาแล้วก็ไม่สามารถหางานทำได้หรือไม่สามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันชั้นสูงต่อไปได้ ทำให้เกิดสภาพการใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด รวมไปถึงปัญหาของผู้ที่ไม่สามารถเลือกอาชีพตามที่ตนถนัดหรือสนใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

6. ปัญหาด้านสุขภาพ อันได้แก่ การอ้วนเกินไป ผอมเกินไป สูงหรือเตี้ยจนเกินขนาดปกติ รวมไปถึงการบกพร่องของร่างกายอื่น ๆ เช่น การมีโรคประจำตัว สุขภาพไม่ปกติ มีความวิตกกังวลหรือการแสดงออกของอารมณ์ต่าง ๆ เกินระดับปกติ

7. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนแต่ละแห่งเพิ่มมากขึ้น อัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียนไม่สมดุลกัน ครูจึงไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด จึงจำเป็นต้องมีบริการแนะแนวขึ้นช่วยเหลือนักเรียนป้องกัน แก้ปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการให้แต่ละคนได้พัฒนาตนเองจนถึงขีดสุด

8. วิทยาการใหม่ ๆ มีเพิ่มมากขึ้นทุกทีจนตามไม่ทันจึงไม่ทราบข้อมูลพอเพียง การเลือกศึกษาต่อจึงเป็นปัญหา และมีอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น นักเรียนควรจะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ อย่างแจ่มกระจ่าง เพื่อสามารถวิเคราะห์และวางแผนการประกอบอาชีพสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสม จึงควรมีบริการแนะแนวในโรงเรียนเพื่อสนองความต้องการนี้

9. จำนวนคนที่จะทำงานมีมากกว่าหน่วยงานมาก ความไม่สมดุล อันนี้ทำให้มีการแข่งขันกันสูงเพราะหน่วยงานมีโอกาสคัดเลือกมาก เฉพาะอย่างยิ่งต้องจ้างในอัตราค่าจ้างสูงตามกฎหมายกำหนด จึงต้องเลือกคนที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ เคยอบรมหรือฝึกงานนั้น ๆ มาเพื่อให้คุ้มค่าจ้าง บริการแนะแนวจึงมีบทบาทช่วยแนะให้ได้รับการศึกษา และฝึกงานอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อให้มีโอกาสเข้าทำงานและรุ่งเรืองในหน้าที่

10. พ่อแม่นิยมส่งลูกไปศึกษาในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ เพราะการศึกษาในท้องถิ่นยังไม่เจริญทัดเทียมกัน เมื่อเด็กอยู่ห่างไกลพ่อแม่มักจะเกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรมจึงต้องมีบริการแนะแนวให้ความช่วยเหลือ

11. เนื่องจากการเห็นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างกว้างขวาง และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นเหตุให้คนมีปัญหาต่างกัน การปรับตัวก็ต่าง ๆ กันจึงต้องการคำปรึกษาและการแนะแนว

12. ค่านิยมของคนไทยถือว่าการรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ฉะนั้นก็มักจะมุ่งเรียนเพื่อเข้ารับราชการและมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพศึกษา ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่ง

หลายคนไม่ประสบผลสำเร็จ กลายเป็นปัญหาสังคม และทำให้ประเทศชาติขาดบุคลากรทางวิชาชีพที่มีมือบริการแนะแนวจึงต้องให้ข้อมูลให้เขาตัดสินใจได้ถูกต้อง

ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม (2527 : 141 – 146) ได้กล่าวถึงปัญหานักเรียนวัยรุ่นพอสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียน นักเรียนทุกคนมีความคาดหวังที่จะสำเร็จการศึกษา ผู้ที่มีผลการเรียนอ่อนย่อมขาดความสุข ขาดความเชื่อถือ และความภาคภูมิใจในตัวเอง ปัญหาการเรียนที่พบคือ ไม่เข้าใจบทเรียน วางแผนเลือกวิชาเรียนไม่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด

2. ปัญหาส่วนตัวและพฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นปัญหาคือ ความก้าวร้าว ชอบความรุนแรง ชอบทำลายข้าวของ ทำลายความสงบ ชอบทะเลาะวิวาท การแต่งกายไม่เป็นระเบียบ

3. ปัญหาบิ่บคั่นทางด้านจิตใจ แสดงพฤติกรรมออกทางด้านประสาท เช่น การเป็นคนควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีอารมณ์ที่รุนแรง โกรธง่าย เหม่อลอย ปล่อยเวลาเฉย ๆ ลักษณะแสดงอาการไม่มั่นใจในตัวเองด้วยการย้ำคิดย้ำทำ

4. ปัญหาด้านบุคลิกภาพ จะกังวลใจเรื่องบุคลิกภาพของตนเอง จะเป็นคนขี้อายไม่แสดงออก แสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศและวัย

สุชา จันทรเฒ (2527 : 139 – 143) ได้กล่าวถึงปัญหาส่วนตัวที่มักเกิดขึ้นกับนักเรียนพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ปัญหาด้านร่างกาย อาจเกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ทำให้เด็กปรับตัวไม่ทัน จึงทำให้เกิดความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น รูปร่าง โรคภัยไข้เจ็บ

2. ปัญหาด้านอารมณ์และสังคม คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทางบ้าน เช่น พ่อแม่บังคับเด็กมากเกินไป ปัญหาที่เินมาจากโรงเรียนและมาจากที่ชุมชน

3. ปัญหาทางจิต เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กที่ขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา

4. ปัญหาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เวลาเป็นของมีค่าและมีความสำคัญมากในการทำกิจกรรมทุกอย่าง การใช้เวลาว่างจะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จ ผู้ที่ใช้เวลาว่างมักจะมีความสุขมีบุคลิกภาพดี แต่ถ้าผู้ที่มีเวลามากเกินไปใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่ถูกจะก่อให้เกิดปัญหาทางอาชญากรรมได้

5. ปัญหาทางเพศ เมื่อเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เด็กจะรู้สึกอึดอัดและไม่สบายใจว่าจะปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสมและถูกต้อง

6. ปัญหาด้านการเรียน การเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าขึ้น เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

สมชาย ัญญกุล (2530 : 86 – 88) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นเกี่ยวกับโรงเรียน พอสรุปได้ คือ

1. ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียน เป็นปัญหาที่พบมากในโรงเรียนเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งภายในร่างกายตัวเองและสถานการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียนที่ตนเองไม่เคยพบเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่ต้องย้ายโรงเรียนใหม่ เช่น จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนหนึ่งแล้วไปต่อ มัธยมศึกษาปีที่ 4 อีกโรงเรียนหนึ่ง

2. ปัญหาด้านวิชาการ เด็กวัยรุ่นประสบปัญหานี้ในทุกชั้นเรียน ยิ่งเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ความยากของวิชาต่าง ๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เด็กที่มีสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติจะประสบปัญหานี้มากกว่าเด็กที่มีสติปัญญาที่สูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้ มีมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาการเลือกวิชาเรียน ปัญหาการสอบตกบางวิชา ปัญหาการสร้างนิสัยในการเรียน ปัญหาในการพูดหน้าชั้น ปัญหาในการเรียนวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

3. ปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นปัญหาที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงให้มากเพราะเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ถึงวัยที่จะทำงานได้ วัยของเขาคือการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพในภายหน้า เมื่อออกจากโรงเรียนกลางคันไปแล้วและไม่มีความรู้ เด็กอาจจะรวมกันเป็นกลุ่มก่อเหตุทางอาชญากรรมขึ้นมาได้ ดังที่มีปัญหามากมายเนื่องจากวัยรุ่นก่อเหตุในปัจจุบันนี้

4. ปัญหาความประพฤติและการก่อการวิวาทกัน ปัญหานี้จะพบมากในหมู่ของวัยรุ่นเนื่องจากวัยรุ่นที่ดึกคคะนอง ชอบเด่นดัง อาจสร้างปัญหาขึ้นเพียงเล็กน้อยจนถึงขั้นทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ เช่น การมีกิริยามารยาทไม่เรียบร้อย แต่กายมีระเบียบของโรงเรียน ชอบลักขโมยทำร้ายร่างกาย ขว้างปาระเบิด เป็นต้น

5. ปัญหาในการคบเพื่อน มีทั้งในการคบเพื่อนเพศเดียวกันและการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะวัยรุ่นบางคนไม่ทราบว่าตนเองควรจะปฏิบัติตนอย่างไรต่อเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ บางคนจึงอาจประสบปัญหาได้

6. ปัญหาเสพติดให้โทษซึ่งพบมากขึ้นในหมู่นักเรียนวัยรุ่นในปัจจุบัน ปัญหานี้เป็นปัญหาระดับชาติที่จะต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่ายในการป้องกันปราบปราม และแก้ไข

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530 : 15 – 23) ได้กล่าวถึงปัญหานิสิตนักศึกษาไว้ว่า การที่นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้นเป็นเหตุให้เกิดปัญหาหลายด้านปัญหาต่าง ๆ อาจพิจารณาแยกประเด็นได้ดังนี้คือ

1. ค่านิยมการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนคนในสังคมผลักดันให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยมิได้ตระหนักในความไม่พร้อมของเด็ก เมื่อนิสิตนักศึกษาไม่พร้อมที่จะเรียนจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่สามารถจะเรียนได้

2. ความผิดหวังต่อสภาพการคัดเลือก หลังจากนักเรียนมัธยมได้พยายามจะสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาผู้ที่สอบได้นั้นบางคนมักจะเข้าไม่ได้ตามคณะที่ตนพอใจ เมื่อสอบเข้าได้ศึกษาในคณะที่ตนไม่พึงประสงค์ทำให้เกิดความท้อแท้ใจและก่อให้เกิดปัญหาทางวิชาการคือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า มุ่งแต่ความคิดที่จะสอบใหม่ นักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพความไม่พึงพอใจต่อสถาบันที่สอบคัดเลือกได้ เมื่อใจไม่รักทำให้ปรับตัวไม่ได้มีผลกระทบไปสู่การศึกษา

3. ปัญหาด้านการเงิน มีนิสิตจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายในขณะที่ศึกษาอยู่ สาเหตุมาจากผู้ปกครองไม่สามารถส่งเสียค่าเล่าเรียนเนื่องจากมีฐานะยากจน บางที่ไม่มียีนค่าอาหารกลางวัน อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อผลการเรียน ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

4. ปัญหาด้านครอบครัว มีนิสิตนักศึกษาหนึ่งที่บิดามารดาเสียชีวิตไปแล้ว หรือครอบครัวที่แตกแยก สภาพครอบครัวที่สูญเสียผู้อุปการะหรือหลักชีวิตไปอาจทำให้นักศึกษาเกิดความว้าวุ่น คับข้องใจ ทำให้มีผลมาสู่ห้องเรียนหรือปรับตัวกับสภาพการศึกษา

5. ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิตนักศึกษาแทบทุกคนมีปัญหาส่วนตัวมาสู่สถาบันอุดมศึกษาด้วย เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ มีผู้กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาเกือบทุกคนเป็นหรือเคยเป็นโรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ท้องไม่ปกติ โรคกระเพาะอาหาร

6. ปัญหาด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนระดับอุดมศึกษาเป็นการส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้า รู้จักใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสังเกต ชักถาม จดจำ สำรวจปฏิบัติจริงจากการอ่าน การเรียนระดับนี้จึงยากกว่าระดับมัธยมศึกษา และนักศึกษาระดับนี้มีความใกล้ชิดกับอาจารย์น้อยจึงต้องรู้จักค้นคว้า สร้างวินัยในตนเอง ในด้านการเรียนค่อนข้างจะอิสระเสรีไปไหนมาไหนสะดวก ไม่มีอาจารย์คอยควบคุมดูแลหรือบังคับให้เข้าชั้นเรียนจึงเป็นเหตุให้หลายคนไม่รู้จักบังคับใจตนเอง ถึงเวลาเรียนก็สนทนากันบ้าง จดคำบรรยายไม่ทันบ้าง ผลการเรียนส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 1 มักสอบตกเป็นส่วนมาก เมื่อได้คะแนนไม่ดีก็จะเกิดการท้อถอยมากขึ้น ไม่มีกำลังใจในการค้นคว้าหาความรู้ต่อไป

จากการศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและนักศึกษาโดยทั่วไปพอสรุปได้ว่า ปัญหาที่พบอยู่ทั่วไป คือ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านครอบครัว และปัญหาด้านเพื่อน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ราห์มาน (Rahman. 1965 : 405 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องสาเหตุของการสูญเสียทางการศึกษา โดยศึกษาจากเด็กที่ต้องออกจากโรงเรียนในขณะที่เรียนยังไม่สำเร็จระหว่างชั้นปีที่ 7 – 12 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองเดคคา (Decca) ประเทศปากีสถานผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการที่นักเรียนต้องออกจากการศึกษา มีหลายประการ เช่น ปัญหาเรื่องการเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียน ปัญหาสุขภาพร่างกายไม่ดี ปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัวตกต่ำ ปัญหาตกต่ำชั้น ปัญหาการคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก

นัลด์ (Nult. 1972 : 650 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาวัยรุ่น โดยวิเคราะห์จากบันทึกของครูและนักเรียน จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 – 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน จากโรงเรียนมัธยมเวลด์ เซนทรัล (Weld Central Junior – Senior High School) รัฐโคโลราโด พบว่า นักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคลและสังคม ปัญหาด้านสันดานการ

ลินช์ (Lynch. 1972 : 499 – A) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพและปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยของนักศึกษาหญิงปีที่ 1 วิทยาลัยแห่งเมืองเจอร์ซี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาประเภทประจำ 33 คน และประเภทเดินเรียน 33 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเข้ามาเรียนใหม่ ๆ นักศึกษาประเภทประจำและเดินเรียนไม่แตกต่างกัน เมื่อภาคเรียนแรกผ่านไป นักศึกษาประเภทประจำและเดินเรียนมีปัญหาสุขภาพและปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยแตกต่างกัน และนักศึกษาทั้งสองประเภทเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรักษาสุขภาพและการปรับตัวให้เข้ากับวิทยาลัยตั้งแต่ตอนต้นภาคเรียนไปจนกระทั่งจบภาคเรียน

เน็นยอด (Nenyod. 1975 : 5090 – 5092 –A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในรัฐเท็กซัส กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักศึกษาต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 400 คน โดยสุ่มเลือกนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยขนาดเล็ก 78 คน ขนาดกลาง 107 คน และขนาดใหญ่ 215 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อ การเรียน การเงิน ที่พัก อาศัย อาหาร ศาสนา สังคมและปัญหาเกี่ยวกับตนเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคคลอื่น และปัญหาการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด

คอลลินส์ (Callins. 1976 : 4859 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเข้าใจในปัญหาของตนเองของนักศึกษาต่างประเทศในวิทยาลัยฮาวาร์ด จำนวน 112 คน จาก 28 ประเทศ ใน 4 ภูมิภาคของโลก ได้แก่ เอเชีย แอฟริกา คาริเบียน และตะวันออกใต้ โดยใช้การสำรวจปัญหาของ

มูนีย์(Mooney Problem) แยกศึกษาตามเพศ วิชาเอก ภูมิลำเนา สถานภาพสมรส และระดับชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศเรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม นันทนาการ การเงิน บ้านและครอบครัว เพศ และการแต่งงาน นักศึกษาสตรีมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่แต่งงานแล้ว นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีปัญหาแตกต่างกัน นักศึกษาต่างวิชาเอกมีปัญหาไม่แตกต่างกัน นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาจากเอเชียมีปัญหามากที่สุดและนักศึกษาคาริเบียนมีปัญหา น้อยที่สุด

บราทเชอ (Bratcher. 1976 : 4855 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาศิลปศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยลินคอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหามากดังนี้ ปัญหาด้านการศึกษา นักศึกษาต้องการบริการแนะแนวด้านบริการสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ปัญหาด้านอาชีพนักศึกษาต้องการบริการสนเทศทางด้านอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสังคมนักศึกษาต้องการบริการแนะแนวในด้านเพศศึกษา บริการสนเทศเกี่ยวกับการแต่งกายและมารยาทในการปฏิบัติตนในสังคม

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วรพุดิ จรัสตระกูล (2514) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาวัยรุ่นของนักเรียนในโรงเรียนสามัญและสายอาชีพในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของนักเรียนคือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน รองลงมาคือ ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหากิจกรรมทางสังคม

กรรณิการ์ พันศิริกุล (2521) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาส่วนตัว สังคมและการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาส่วนตัว และปัญหาสังคม ตามลำดับ นักเรียนหญิงมีปัญหาส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาการเรียน และปัญหาสังคม ตามลำดับ

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียน มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ เรียนหนักเกินไป ปัญหาสุขภาพมีปัญหากับนอนไม่หลับพักผ่อนไม่เพียงพอ ปัญหาสังคมมีปัญหากับทำความคุ้นเคยกับผู้อื่นได้ยาก ปัญหาที่อยู่อาศัยมีปัญหาเกี่ยวกับการรบกวนจากเพื่อนร่วมห้อง ปัญหาการเงินมีปัญหากับการไม่รู้จักรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม มีเงินใช้จ่ายค่าอาหารไม่เพียงพอ ปัญหาครอบครัวมีปัญหากับบิดามารดาชอบตัดสินใจให้ บิดามารดาเข้มงวด ไม่มีเวลาให้

จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาการ

ปรับตัวเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การปรับตัวด้านการเรียน ซึ่งประกอบด้วยรายการปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจ นิสัย ทักษะคติทางการเรียน เช่น ไม่ทราบวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ เรียนไม่เก่ง และได้คะแนนต่ำ พื้นฐานความรู้ไม่ดีเป็นบางวิชา สนใจในกิจกรรมต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการเรียนเป็นส่วนใหญ่ การปรับตัวด้านอนาคตอาชีพและการศึกษา เช่น ต้องการออกไปประกอบอาชีพแต่ยังทำไม่ได้ ไม่แน่ใจว่าจะเลือกได้เหมาะสมหรือไม่ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว เช่น กังวลใจในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มักเครียดเสมอ ท้อแท้ง่ายขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

พิมพมาศ ตันตษ์เจริญรัตน์ (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเทคโนโลยีมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพพลานามัยและด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ นักศึกษาชายมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านสังคม ด้านการเงิน ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านที่อยู่อาศัย ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงมีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุดรองลงมาคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสังคม ด้านการเงิน และด้านที่อยู่อาศัยตามลำดับ ส่วนปัญหาด้านต่าง ๆ จำแนกตามชั้นปีนั้นพบว่า ปัญหาด้านการเรียน นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ปัญหาด้านสังคม นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ตามลำดับ ปัญหาด้านสุขภาพพลานามัย นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ตามลำดับ ปัญหาด้านการเงิน นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ตามลำดับ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย นักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่าปัญหาด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปพอสรุปได้ว่า ปัญหาที่พบอยู่ทั่วไป คือ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสุขภาพพลานามัย ปัญหาด้านการเงิน และปัญหาด้านที่อยู่อาศัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาเข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญา เท่ากันมิได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา

(Non – intellectual Factor) ดังที่ฮาร์วิกเฮสต์ (Harvighurst. 1963 : 506) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของ เทอร์แมน (Teman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา

ส่วนใดด้านองค์ประกอบไม่ใช่สติปัญญานั้น นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักแนะแนวพยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า องค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญา มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง และมีเพียงส่วนน้อยที่การวิจัยพบว่า ไม่มีผลต่อการเรียน

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะความตึงเครียด ในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีความวิตกกังวล ห่อหอย และมุ่งร้ายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี และจากการศึกษาของเทเลอร์ (Ringness. 1986 : 140 ; citing Taylor. 1961 : 76) พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางด้านอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าคนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลในสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตัวเองและคนอื่นในโรงเรียน

2.1.2 นิสัยทางการเรียน

คำว่า “นิสัย” หมายความว่า ความประพฤติที่เคยชิน (ราชบัณฑิตยสถาน : 2538)

“นิสัย”คือแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ (Eysenck, Arnold and Meili. 1972 : 40)

แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพอใจ พฤติกรรมนั้น ๆ ก็จะถูกระทำซ้ำและซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

นิสัยในการเรียน เป็นพฤติกรรมทางด้านการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจมาจากทักษะในการเรียน และเทคนิคในการเรียน (Zwrenn. 1965 : 1 – 4)

สวิมล ว่องวานิช (2525 : 19 – 20) และฮอลท์แมน (Holtzman. 1965 : 17) ได้กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายความว่า พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่มัวลัดผ่อนหลักเลียง รอเวลา ทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นสาระเกิดควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา

2. วิธีการเรียนได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผนเตรียมงาน ก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบรอบคอบ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนเรนน์ และลาร์เซน (Wrenn and Larsen. 1969 : 11) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติด้วยสมาธิในการเรียน วิธีการอ่านและการจดคำบรรยาย การวางแผนการเรียน หรือการแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่มีต่อการเรียน

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits. 1971 : 105) กล่าวถึงนิสัยทางการเรียนว่า นิสัยทางการเรียน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2528 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจ และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วยความตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนการเรียนและการจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้ และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ชัยชนะ อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองได้ และมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

สรุปนิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่ประพฤติปฏิบัติจนเป็นประจำในทางการเรียนและเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพอใจ มุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ โดยจะต้องมีลักษณะของความตั้งใจ มีการวางแผนการเรียน มีการจัดระบบการเรียน มีการแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อ

2.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคต

มีด (Mead. 1971 : 175) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์เกี่ยวกับตนเองในอนาคต

ซีกูรา (Sequera. 1975 : 2823 - B) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถของแต่ละบุคคลในการมองอนาคต การวางแผน และการจัดการเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้

เฮคคอสเซน (Heclhausen. 1967 : 42 - 45) กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึงความสำคัญของการตั้งเป้าหมายในระยะยาวของการทำงานการคาดการณ์ไกล การวางแผนระยะยาว การมองผลที่จะส่งไปในอนาคต รู้จักอดได้รอได้ หรืออดเปรี้ยวไว้กินหวาน

มิสเชล (Mischel. 1974 : 287) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกล และเล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่จะได้รับในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติต่อจากนั้นจะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการใน

อนาคต ซึ่งการดำเนินการปฏิบัติตามแผนนี้เป็นระยะเวลาสั้นกว่าจะบรรลุผล หรือจะต้องทำเป็นจำนวนหลายครั้ง ซึ่งเป็นการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่าง ในระยะเวลาหนึ่งจนกระทั่งได้ผลตามต้องการ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (2520 : 35) กล่าวว่า เป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การรอรับรางวัลที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต แทนการรับรางวัลเล็กน้อย ซึ่งจะได้รับทันที หรือการงดบำบัดความต้องการในปัจจุบันของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลร้ายที่จะเกิดตามมา หรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต ลักษณะมุ่งอนาคตนี้ตรงข้ามกับลักษณะมุ่งปัจจุบัน และอาจถือว่าเป็นลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลได้

รัตนา ประเสริฐสม (2526 : 86) กล่าวว่า การมุ่งอนาคตเป็นความสามารถที่จะมองการณ์ไกล และวาดภาพอนาคตของตน การมุ่งอนาคตเป็นการคำนึงถึงอนาคต และควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น

พนิดา สินสุวรรณ (2527 : 8) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นพฤติกรรมของการอดได้รอได้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพราะเล็งเห็นผลภัยที่จะเกิดตามมาหรือการเพียรพยายามในปัจจุบันเพื่อจุดมุ่งหมายที่ยิ่งใหญ่ในอนาคต

จรรยา สุวรรณทัต (2531 : 48) กล่าวถึงลักษณะมุ่งอนาคตได้ว่า เป็นลักษณะของการมองสู่ออนาคตข้างหน้า ซึ่งเป็นการมองที่ลึกซึ้งกว้างไกลที่จะมีผลไม่เพียงแต่ตัวผู้มองเท่านั้น หากครอบคลุมไปถึงบุคคลอื่นและสังคมมนุษยชาติที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยและถือว่าเป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่เชื่อต่อการพัฒนาประเทศ

นัตยา ปิรันธนานนท์ (2526 : 21 – 23) กล่าวว่า เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกโดยมีการคำนึงถึงผลของการกระทำนั้นๆ ว่าจะส่งผลร้ายหรือผลดีแก่ตนเอง และสังคมอย่างไรควรประพฤติหรือปฏิบัติอย่างไรจึงจะทำให้ไม่เกิดผลร้ายทั้งในปัจจุบันและอนาคต

เพ็ญแข ประจันปัจฉนิก (2527 : 15) กล่าวว่า ลักษณะนิสัยมุ่งอนาคต หมายถึงลักษณะนิสัยที่อดได้รอได้ รู้จักหักห้ามใจตนเองเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง ความสำเร็จ หรือผลตอบแทนที่ยิ่งใหญ่หรือมีคุณค่ามากกว่า รวมทั้งความสามารถในการทำนาย หรือคาดการณ์ล่วงหน้า และมีความสัมพันธ์กับลักษณะนิสัยความรับผิดชอบด้วย

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต คือการที่บุคคลคาดการณ์ข้างหน้าเกี่ยวกับตนเอง มีการวางแผนเป้าหมายอนาคต และมีการดำเนินตามเป้าหมายที่ตนเองวางไว้ด้วยความเพียรพยายามให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเอาไว้

2.1.4 บุคลิกภาพ

รุช (มองพรรณ เกิดพิทักษ์, 2530 : 41; อ้างอิงจาก Ruch.1953) กล่าวว่า บุคลิกภาพคือ ตัวเราทั้งตัวหรืออัตตาที่แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้น จะเป็นกระจกเงาที่สะท้อนความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลนั้น ๆ

ฮิลการ์ด และแอทกินสัน (มองพรรณ เกิดพิทักษ์, 2530 : 41 ; อ้างอิงจาก Hilgard and Atkinson.1967) กล่าวว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะรวมของบุคคลและวิธีการแสดงออกของ พฤติกรรมของเขา ส่วน จอลพอร์ท (Allport.1967 : 28) ได้อธิบายว่า บุคลิกภาพเป็นระบบการ เคลื่อนไหวของอินทรีย์ที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคลและเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัย (Traits)ประจำ ตัวของบุคคลนั้นทั้งหมด

สายสุรี จุติกุล (2511 : 8) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ของบุคคลที่รวมกัน แล้วทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น ส่วนต่าง ๆ นั้น ได้แก่ อุปนิสัย นิสัยใจคอ ความสนใจ ทัศนคติ วิธีการปรับตัว โครงสร้างของร่างกาย ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้จัดเป็นลักษณะที่สำคัญของแต่ละบุคคล และเชดคักดี โฆวาสินธุ์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกัน เป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่ง พิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

2.1.4.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

อีริคสัน (มองพรรณ เกิดพิทักษ์, 2530 : 42 ; อ้างอิงจาก Erikson.1959) เชื่อว่า การ พัฒนบุคลิกภาพของมนุษย์นั้น มิได้หยุดยั้งแคในวัยเด็ก แต่จะมีการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ ของ บุคลิกภาพอย่างเป็นลำดับ ตลอดชีวิตของบุคคลแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ มูส และมูส (จรรยา เกษศรีสังข์, 2537 : 106 ; อ้างอิงจาก Moos and Moos. 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล บรรยาภาศในครอบครัว และการเผชิญปัญหา มีความสัมพันธ์กัน เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพก้าวร้าว มีความขัดแย้งในใจ มักจะมาจากครอบครัวที่ ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับบุตรหรือธิดา ครอบครัวที่ปล่อยปละละเลย บุตรมากเกินไป หรือครอบครัวที่ ควบคุมบุตรธิดามากเกินไปทำให้บุตรหรือธิดาที่เป็นสมาชิกของครอบครัวนั้นมึวิธีการเผชิญปัญหา ที่ไม่เหมาะสม เช่น มักจะแสดงอารมณ์โกรธ สู้โดยไม่มีเหตุผล หรือบางครั้งอาจจะใช้วิธีการหลีกเลี่ยง ในการเผชิญปัญหา ส่วนครอบครัวที่มีบรรยากาศของความรัก เชื้ออาหาร ให้ความอบอุ่น ให้ความสนใจ เอาใจใส่ดูแลบุตรธิดา สมาชิกของครอบครัวนั้นก็จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก มีเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจ พิจารณาข้อดี ข้อเสีย ก่อนลงมือกระทำ หรือตัดสินใจตกลงใจ ซึ่งผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพ ดังกล่าวและอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ส่วนใหญ่ที่ จะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้โดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบ

ฉลอง ภิมยรัตน์ (2521 : 29 – 30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จาก พ่อ แม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางด้าน รูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและระบบโลหิต ซึ่งเป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นธรรมชาติ และสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้น ได้แก่ สมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 – 195) ได้กล่าวถึงลักษณะของประสบการณ์ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์รวมทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ประเพณี และคำสอนของสังคมนั้น

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลให้บุคคลแต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นใจตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าว ไม้ไว้ใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูง ต่ำ ลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางกาย เช่น ความสูงต่ำลักษณะเส้นผม สีของผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ศรีษะล้าน นิ้วเกิน มือติดกัน เป็นต้น ซึ่งลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพสำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ และบุคลิกภาพ คือ

บุคคลที่อยู่รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคนและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้ จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ทักษะ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของมนุษย์ แสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแม้ว่าระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนมาก

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพเป็นการแสดงออกทั้งด้านการกระทำและความคิดซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ

2.1.4.2 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอและบุคลิกภาพแบบบี

บุคลิกภาพแบบเอ เป็นบุคลิกภาพที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจาก โรสแมน (Roseman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่า มีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยโรคอื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขาพบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรวจนั้นจะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า คนใช้ส่วนใหญ่ของเขานั่งแก้วอี้แต่ตรงขอบแก้วอี้ ซึ่งทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อน รีบเร่ง มักนั่งแก้วอี้แค่ตรงขอบเพื่อจะได้ลุกขึ้นได้โดยเร็ว คล้ายกับลักษณะของคนพร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ ทำให้เขาคิดว่า น่าจะมีบุคลิกบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้นพบว่า การมีโคเรสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวาน และความอ้วน เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่า มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่งซึ่งต่อมาเขาให้ชื่อว่าบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพตรงกันข้ามเรียกว่า เป็นบุคลิกภาพแบบบี การค้นพบบุคลิกภาพแบบเอ นั้น ถือว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพแบบเอ เป็นปัจจัยเสี่ยงกว่าปัจจัยทางกายภาพทุกปัจจัย ถ้าเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เป็นโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หรือโรคไขมันในหลอดเลือดสูงกับคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ แล้วคนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ จะถือว่าเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ (จรรยา เกษศรีสังข์, 2537 : อ้างอิงจาก รังสิต ห่มระฤก, 2532 : 10)

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบีนั้น ฟรีดแมน และโรสแมน(Friedman and Roseman, 1974 : 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ได้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Behavior Personality) หมายถึง บุคลิกภาพเร่งร้อน ขอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกวุ่นวาย เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่า

อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้อับการทำงานล่าช้า มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบบี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เนื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน และไม่คอยชอบการทำงานในเวลาอันรีบด่วน

2.1.4.3 การวัดบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี

แบบวัดบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ในปัจจุบันมี 3 แบบวัด คือ (อัจฉรา วงษ์วัฒนามงคล, 2533 : 21 : อ้างอิงจาก Strube and others.1987)

แบบวัดที่ 1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ โดยมุ่งหวังให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้โกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันกันอย่างมาก

แบบวัดที่ 2 แบบวัดบุคลิกภาพแบบเอ ของ แฟรมมิ่งแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานของตนเอง เช่นเดียวกับแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงผลักดันให้เกิดความสำเร็จ วัดความรู้สึกถึงเวลาในการทำงานผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการวัดความรู้สึกกดดันในการทำงาน

แบบวัดที่ 3 แบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey หรือ JAS) เป็นแบบสำรวจแบบรายงานตนเอง ซึ่ง อัจฉรา วงษ์วัฒนามงคล (2533 : 21) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อไปในระดับบัณฑิตศึกษา ได้นำแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ประกอบด้วยข้อคำถามชนิดปรนัย จากผลการใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพที่ได้ปรับปรุงแล้ว พบว่า คนที่ได้คะแนนสูงจากแบบสอบถามนี้ จะมีบุคลิกภาพแบบเอ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบบี โดยแบบสอบถามนี้จะวัดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์ในการทำงาน ความกดดันในการทำงานและสถานการณ์การแข่งขัน

2.1.5 สุขภาพจิต

2.1.5.1 ความหมายของสุขภาพจิต

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่าสุขภาพจิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะปรับตัวให้มีความสุขอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่นและดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยมีความสุขอย่างมีความ

สุขสบาย สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงนี้ โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจ

ฝน แสงสิงแก้ว (2521 : 57) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิตหมายถึง สภาวะของชีวิตที่มีสุขภาพและผู้ที่สุขภาพจิตดี คือ ผู้ที่สามารถปรับตนเองอยู่ได้ด้วยความสุข ในโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ได้

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524 : 2) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง ความสมบูรณ์ของจิตใจที่ปราศจากอาการผิดปกติต่าง ๆ ทางจิต เช่น โรคจิต โรคประสาท ฯลฯ มีความมั่นคงทางจิตใจ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคม โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจ

บุญเหลือ เทพสุวรรณ (2526 : 226) ได้ให้ความหมายของคำว่าสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิตหมายถึง สภาวะความมั่นคงจิตใจ หรือสภาพความสมบูรณ์ทางจิตใจของมนุษย์ในอันที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข และสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ

กรมการแพทย์ (2529 : 3) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง สภาพของจิตใจของบุคคลที่สามารถแก้ปัญหาสามารถปรับตัวและปรับจิตใจได้อย่างเหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสุขสบายตามอัตภาพและปราศจากอาการโรคจิต โรคประสาท

มูลี (Mouley. 1965 : 165 – 167) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง การกระทำพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อสนองความต้องการของบุคคล เพื่อลดความตึงเครียดทางอารมณ์เพื่อการปรับตัว เพื่อสัมพันธ์ภาพอันดีงามระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม เช่น เพศ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสภาพสังคม

จาโฮดา (Jahoda. 1970 : 28 –35) ได้ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง การที่มีสภาวะจิตใจสมบูรณ์ และการมีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ของแต่ละคนนั้น จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 6 ประการ ได้เสนอไว้คือ เจตคติที่ดีต่อตนเอง การสร้างความเจริญเติบโตและพัฒนาการให้บังเกิดขึ้นแก่ตนเอง การสร้างบูรณาการแห่งบุคลิกภาพของตนเอง การมีอิสระภาพในการปกครองตนเอง การรับรู้ความเป็นจริงและความรอบรู้ในสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

จากเอกสารดังกล่าว พอสรุปได้ว่า สุขภาพจิต หมายถึง ภาวะด้านความรู้สึกรู้สึกของที่มีต่อตนเองและผู้อื่น โดยสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

2.1.5.2 ความสำคัญของสุขภาพจิต

อัจฉรา สุขารมณ์ (2529 : 2) กล่าวว่า ประเทศที่เจริญจะต้องประกอบด้วยทรัพยากร คือ บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี โดยที่ประชากรจะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ การรับผิดชอบย่อมแตกต่างกันไปตามวัย วัยเด็กมีหน้าที่รับผิดชอบด้านศึกษาเล่าเรียน ช่วยเหลือพ่อแม่พี่น้อง เพื่อนร่วมโรงเรียน และเพื่อนบ้าน พอเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ต่อหน้าที่การงานของตน และต่อสังคมรอบข้าง รู้จักที่จะปรับตัว ให้เข้ากับบุคคลและสิ่งแวดล้อม รอบด้านด้วย

ข้อน่าคิดอีกอย่างหนึ่งคือ เวลาญาติพี่น้องเจ็บป่วยทางกาย เราก็พากันทะนุถนอมกัน อย่างดีทีเดียว แต่ครั้งเมื่อบุคคลเหล่านี้เจ็บป่วยทางใจ หรือพูดง่าย ๆ ว่าเป็นโรคจิตนั่นเอง เราพากันเมินหน้าหนี ไม่อยากเข้าใกล้ มีความรักเกียจ ทั้ง ๆ มีความจริงและโรคจิตก็เหมือนกับอาการไข้ เช่น โรคทางกายอื่น ๆ เช่น ปอดบวม ไข้หวัด ปวดท้อง เป็นต้น ดังที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าสุขภาพจิตนั้นมีความสำคัญเท่ากับสุขภาพทางกาย เพราะกายกับจิตนั้นย่อมอยู่คู่กันเสมอ

ความสำคัญของสุขภาพจิตในชีวิตประจำวัน คือ การให้บุคคลมีความรับผิดชอบในการงานที่ตนทำ ทั้งทางด้านส่วนตัวและทางด้านสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักใช้ความสามารถของตน มีทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นคนที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน การประกอบอาชีพและพยายามแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่ตนประสบให้เป็นไปอย่างดีที่สุด และถูกต้องที่สุดในสายตาของตนเอง และสังคม

2.1.5.3 สาเหตุของการเกิดปัญหาสุขภาพจิต

นักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวว่า สุขภาพจิตของคนเราจะดีหรือเลวขึ้นขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ

สุรพงศ์ จำพันธ์วงศ์ (2514 : 43 – 44) กล่าวว่า สาเหตุการเกิดปัญหาสุขภาพจิตมาจากสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลจากครอบครัว ชุมชน สังคม สาเหตุภายในตัวบุคคล ซึ่งเป็นการเจ็บป่วยทางกายและความผิดปกติทางสมอง (Neuro – Pathology) ทำให้ร่างกายทำงานผิดปกติ

สุจริต สุวรรณชีพ (2528 : 18) ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิต คือ

1. ความต้องการพื้นฐานตั้งแต่กำเนิดทางร่างกายและจิตใจที่ไม่ได้รับการตอบสนองก่อให้เกิดปัญหาภายหลัง
2. ปัญหาความขัดแย้งขัดข้องของตนเอง ครอบครัวสมาชิก ความรับผิดชอบ ความบกพร่องของการดำเนินชีวิตในครอบครัว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น
3. ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการดำรงชีวิตในสังคมที่ต้องดิ้นรน อุปสรรคการดำเนินชีวิต การผิดหวัง ความคาดหวัง เป้าหมาย อุปสรรค ความต้องการต่างกัน

4. ปัญหาจากสิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันของมนุษย์ที่มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทั้งภูมิหลัง ปัจจุบัน ความวุ่นวายในสังคมกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน การเอาตัวเขาเปรียบซึ่งดี อดคิดต่อกันก่อให้เกิดปัญหากดดันจิตใจต่อเนื่องจนเกิดปัญหา

เอนเจล (Engel. 1972 : 288 – 304) ได้สรุปสาเหตุที่เกิดปัญหาทางด้านจิตใจ คือการได้รับความคับข้องใจวิตกกังวลใจ เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม หรือการได้รับอันตรายหรือความคาดหวัง ความกลัวเกิดอันตรายต่อร่างกาย จิตใจเป็นความคุกคามทางด้านความคิดต่อเนื่องการสูญเสียหรือกลัวการสูญเสียจากสิ่งที่มีค่าของรักและความสำคัญต่อตนเองเกิดเป็นความกดดัน ขัดแย้งใจจิตใจไม่สามารถจัดอย่างเหมาะสมจนเกิดเป็นปัญหาสุขภาพจิตในที่สุด

สรุปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตนั้นมีสาเหตุจากสภาพทั้งทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ สภาพสังคม สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อสภาวะจิตใจของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

2.1.5.4 ลักษณะของผู้ที่มีสุขภาพจิตดี

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization = WHO) กำหนดความหมาย "ผู้มีสุขภาพจิตดีนั้นมิได้หมายถึงว่าบุคคลนั้นปราศจาก โรคจิต โรคประสาทที่เห็นได้ชัดเท่านั้น แต่จะสามารถปรับตัวมีความสุขอยู่กับสังคม และสิ่งแวดล้อมได้ดีมีสัมพันธภาพดีงามกับบุคคลอื่น มีชีวิตอยู่ได้อย่างสมดุลย์ สะดวกสบาย สามารถสนองความต้องการของคนในโลกที่เปลี่ยนแปลงนี้ โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในจิตใจของตนเอง" (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2518 : 3)

สาระสำคัญของสุขภาพจิตที่ดีมี 2 ประการ คือ

1. การส่งเสริมความสมบูรณ์ทางจิตใจ (Promotion Of Good Mental Health) เป็นการสร้างนิสัยอันดีงามให้มีความคิดดี มีการปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมประกอบกิจอาชีพที่เป็นสุข เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

2. การป้องกันความพิการทางจิต (Prevention Of Mental Disorders) เป็นการป้องกันนิสัยที่ไม่ดีไม่งามทั้งหลายและการกระทำพฤติกรรมที่ไม่ดีในสังคม

จาฮอดา (Jahoda. 1978 : 22 – 24) ให้เกณฑ์การพิจารณาผู้มีสุขภาพจิตดีจะต้องมีคุณสมบัติครบ 6 ประการ ดังนี้

1. ทศนคติต่อตนเอง คือ การมองตนเองอย่างถูกต้องมีความรู้สึกที่ดีเข้าใจตนเอง
2. บุคคลที่มีสุขภาพจิตดี มีการสร้างความเจริญ พัฒนาให้เกิดแก่ตนเอง
3. สร้างบูรณาการผสมผสานบุคลิกภาพในด้านกระบวนการคิดตลอดจนความรู้สึก และการกระทำ ให้มีความสอดคล้อง ในพฤติกรรมที่เหมาะสม ถูกต้อง
4. สร้างความสัมพันธ์ต่อโลกภายนอก เป็นอิสระต่อตนเองรู้คุณค่านิยมเต็มศักยภาพของตนเอง

5. เข้าใจสภาพความเป็นจริง ยอมรับตนเองและผู้อื่นในสังคมอย่างเหมาะสม

6. สามารถดำเนินชีวิตรับผิดชอบแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเผชิญปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับสถานการณ์ใหม่ ๆ เกิดความพึงพอใจในความสำเร็จ

กรมการแพทย์ (2529 : 3) ได้เสนอแนวพิจารณาผู้มีสุขภาพจิตดี คือ

1. ผู้ที่ไม่มีความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจ
2. เป็นผู้มีความสามารถสร้างสัมพันธ์และผู้ร่วมกับผู้อื่นได้ดี
3. มีความสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดี
4. สามารถทำประโยชน์ต่อตนเองชุมชนและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ
5. สามารถปรับตัวให้เกิดความพึงพอใจมั่นคงในความขัดแย้งอย่างเหมาะสม

เอ็กเบิร์ต (Egbert. 1980 : 11) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่สุขภาพจิตดี

1. รู้จักตนเองสามารถพัฒนากิจการบุคลิกให้เหมาะสมเป็นจริง
2. เป็นผู้ตั้งความหวังในความเป็นจริง
3. รู้จักเข้าใจเป้าหมายในการดำรงชีวิต
4. สามารถก่อให้เกิดความหวังมีพลังในการดำรงชีวิตที่สมบูรณ์
5. สามารถปรับตัวในด้านความคิดพฤติกรรมตามสถานการณ์แต่ละช่วงของชีวิตได้

อย่างเหมาะสมถูกต้อง

6. สามารถสร้างสัมพันธ์กับผู้อื่นได้เปิดเผย เหมาะสม จริงใจ

โรเจอร์ส (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 66 ; อ้างอิงจาก Roger. 1986 ; Social psychology : 152) กล่าวว่าบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี คือ

1. บุคคลที่สามารถยอมรับตนเองในความเป็นจริงเป็นตัวของตัวเอง
2. เป็นผู้มีความสามารถรับรู้ประสบการณ์ตนเองในความเป็นจริง
3. เป็นผู้มีความสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพทุกช่วงชีวิต เชื่อมั่นในการตัดสินใจ

เลือกการดำเนินชีวิตของตนเอง

2.1.5.5 การวัดสุขภาพจิต

สุขภาพจิตของบุคคลสามารถวัดได้ทั้งสภาวะร่างกายและจิตใจ โดยทั่วไปแล้วการวัดสุขภาพจิตมีสองลักษณะ คือ การวัดสุขภาพจิตของบุคคลทั่วไป กับ การวัดสุขภาพจิตของคนไข้จิตเวช ซึ่งแบบวัดทั้งสองแบบนี้มีลักษณะแตกต่างกันมาก การวัดสุขภาพจิตของบุคคลทั่วไปมักจะเกี่ยวกับด้านความวิตกกังวลอาการทางกายและมโนภาพแห่งตนหรือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (ซิรวัดน์ นิเจนตร. 2526 : 26 ; อ้างอิงจาก Bloom and others. 1975 : 483) ในการวัดสุขภาพจิตของบุคคลด้วยการวัดความวิตกกังวลทางด้านต่าง ๆ และการวัดอาการผิดปกติทางกายนี้ มีผู้พบว่าการวิจัยหลายเรื่องว่า ปริมาณความวิตกกังวล และปริมาณหรือความถี่ของการป่วย

ใช้ของบุคคล มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความรู้สึกเป็นทุกข์หรือการปราศจากความสุขของบุคคล (ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2524 : 6 – 7 ; อ้างอิงจาก Wilson. 1967) อีกทั้งดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2524 : 7) ได้สรุปว่า วิธีการวัดระดับสุขภาพจิตของบุคคลอย่างน่าเชื่อถือได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ การวัดความรู้สึกวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ และการสอบถามอาการป่วยไข้ และการผิดปกติทางกายของบุคคล แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือประจำวิทยา โดยใช้แบบสอบถาม THAI GHQ 60 ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท และคนอื่น ๆ

2.1.6 สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง

สุพัตรา สุภาพ (2521 : 50) กล่าวถึงสภาพเด็กที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก กล่าวคือ บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือบิดามีภรรยาหลายคน ซึ่งบุตรของภรรยาแต่ละคนได้รับความรักไม่เท่าเทียมกัน จะทำให้เด็กขาดความสุข เกิดการเบียดเบียนบ้าน คิดว่าตนไม่เป็นที่ปรารถนาของครอบครัว จึงกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาในที่สุด เช่น ประพฤติผิดกฎของโรงเรียน ไม่สนใจเรียน เล่นการพนันหรือขโมยของผู้อื่น (สุชา จันทน์เฒ และสุรางค์ จันเฒ. 2529 : 166)

รุจ วังษี (2515: 39) กล่าวถึง อิทธิพลที่ครอบครัวมีต่อเด็กว่าบิดามารดาและผู้ปกครองนับว่าเป็นผู้ที่ใกล้ชิด และคลุกคลีอยู่กับเด็กเป็นประจำเป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่าคนอื่น ๆ เป็นผู้มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด ในด้านความประพฤติและการดำเนินชีวิต และสาเหตุที่ทำให้เยาวชนประพฤติเป็นคนเกเรที่เกิดจากครอบครัวและผู้ปกครองนั้น ได้แก่ การแตกแยก หรือ หย่าร้างในครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ปกครองทอดทิ้งไม่เอาใจใส่ ไม่กวดขันลงโทษเด็ก ขาดความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการอบรมเด็ก มีปัญหาทางเศรษฐกิจและครอบครัว ไม่สนับสนุนให้เด็กเรียนหนังสือ

ชบาภรณ์ ชีอรุ่งโรจน์ (2529 : 122 – 132) กล่าวว่า ผลกระทบของการที่ครอบครัวแตกแยกไว้ดังนี้

1. มีผลกระทบกระเทือนต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก
2. การปรับและพฤติกรรมทางเพศของเด็ก มักมีปัญหาเพราะขาดรูปแบบที่จะเลียนแบบ
3. เด็กเกิดปมด้อยเมื่อออกไปติดต่อกับสังคมภายนอก
4. เด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยก เมื่อแต่งงานมีแนวโน้มจะเกิดครอบครัวแตกแยกด้วย

จิตรา วสุวานิช (2524 : 31 – 34) ได้กล่าวถึง ปัญหาครอบครัวแตกแยกว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กไว้ดังนี้

1. ครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างกัน การหย่าร้างกันของพ่อแม่ นับว่าเป็นผลร้ายต่อการพัฒนาการทางด้านจิตใจของเด็กมาก เด็กจะเกิดความรู้สึกหวาดหวั่นไม่มั่นใจใจตนเอง ไม่อยากอยู่บ้าน ชอบไปเล่นกับเพื่อนมากกว่า บางคนก็อาจจะเก็บตัว ซึมเศร้า บางรายก็อาจจะกลายเป็นเด็ก

ก้าวร้าว ชอบรุกรานผู้อื่นไปก็มี นอกจากนี้แล้วจะเป็นคนที่ไม่มั่นคง ไม่รักใคร่จริง และไม่คิดว่าใครจะรักเขาจริง ทั้งนี้เพราะไม่เคยเห็นใครเป็นแบบอย่างที่ดีมาตั้งแต่เด็กนั่นเอง

2. ครอบครัวที่พ่อแม่ทะเลาะวิวาทกันจะทำให้เด็กมีความวิตกกังวลสูง เด็กจะไม่เข้าใจว่าพ่อแม่ทะเลาะกันแล้วก็อาจจะดีกันได้ อาจจะพูดคุยกันเหมือนปกติ ในความเข้าใจของเด็กโดยเฉพาะเด็กเล็กนั้น มักจะคิดว่านี่คือภาวะที่เลวที่สุดจะทนทานได้ และบ่อยครั้งที่เดียวเด็กเล็กมักจะคิดว่าตนเองคือสาเหตุของการทะเลาะวิวาทของผู้ใหญ่ เพราะเด็ก ๆ ไม่อาจจะทำตัวเป็นกลางในการทะเลาะเบาะแว้งของพ่อแม่ เพราะในใจของเด็กจะต้องเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผลของความรูสึกนี้ อาจจะเป็นอันตรายต่อการพัฒนานิสัย และความรู้สึกในเรื่องเพศได้ การโจมตีกันให้ลูกฟังของพ่อแม่จะพัฒนานิสัยการเป็นคนที่ชอบหาเรื่องกับผู้อื่นชอบหาทางเล่นงานคู่สมรส ยกตนข่มท่าน ทำทุกวิถีทางเพื่อชนะคู่ต่อสู้ ไม่มีความรับผิดชอบไม่มีความซื่อสัตย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นคนโรคประสาทได้

3. ครอบครัวที่มีพ่อคนเดียวหรือแม่คนเดียว มีผลทำให้เด็กเจริญเติบโตขึ้นมาโดยไม่ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควร ความเศร้าโศกเสียใจของสามีภรรยา ความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจล้วนแต่มีผลต่อการที่จะต้องปรับตัวของคู่สมรส และส่งผลกระทบมาถึงเด็กได้ทั้งสิ้น

สรุปได้ว่า การที่ครอบครัวแตกแยกกัน พ่อแม่หย่าร้างกันเป็นอิทธิพลทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นกับตัวเด็ก เช่นความเกรง การประพฤตินิดในลักษณะต่าง ๆ การพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เด็กได้รับมาในทางที่ผิด หรือไม่มีแบบอย่างให้เลียนแบบก็จะทำให้การรับพัฒนาการสิ่งที่เด็กเห็นนั้นไม่ดี

2.1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ครอบครัวในทางความหมายจิตวิทยา หมายถึง สถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันเพื่อเป็นตัวแทนของสถาบัน สังคมภายนอกจะปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยมและทัศนคติ ให้กับสมาชิกรุ่นใหม่ของสังคมที่มีชีวิตเกิดขึ้นในครอบครัว (พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุญ. 2530 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับโคแมนและแฮมแมน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 176 ; อ้างอิงจาก Coleman and Hanmmen. 1974 : 312 *The Journal of Experimental Education*) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบรรยากาศในครอบครัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการของเด็ก ซึ่งได้แก่ ความรัก ความอบอุ่น การยอมรับและการยกย่องเด็ก บรรยากาศในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับบุคลิกลักษณะด้วยความเหมาะสมสมเหตุสมผล และสอดคล้องกับสถานการณ์มีความสำคัญต่อการพัฒนาการและความสมบูรณ์แห่งบุคลิกลักษณะของสมาชิกในครอบครัวนั้น ๆ

2.1.8 ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

ประดินันท์ อูปรนัย (2523 : 123 – 137) กล่าวถึงองค์ประกอบบรรยากาศในชั้นเรียนว่า

1. บุคลิกภาพบางประการของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รูปร่างหน้าตา และการแต่งกาย มีผลต่อการดึงดูดความสนใจ แต่บุคลิกภาพบางประการ เช่น สีน้้ำ ท่าทาง น้้ำเสียง การใช้คำพูด อารมณ์ขันและบทบาทในฐานะผู้นำของครู มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอย่างมาก

2. พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ มีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่มีทัศนคติที่ดีต่อการสอนและต่อนักเรียน เป็นผู้ที่มีมองโลกในแง่ดียอมสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นแก่ชั้นเรียนได้มากกว่าครูที่มีทัศนคติในทางตรงกันข้าม ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนมักมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครูที่แสดงออกต่อนักเรียนด้วย

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเองมีผลต่อการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน การให้นักเรียนได้มีโอกาสซักถาม เข้าร่วมกิจกรรมให้มาก จะทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข กระตือรือร้น ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันเองก็จะมีส่วนช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียนด้วย

4. ครูรู้จักใช้การเสริมแรงที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจัง เหมาะกับสภาพการณ์ ไม่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกับพฤติกรรมที่ดีที่สุด แต่ควรใช้กับพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมโดยเฉพาะกับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48 –67) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนและผู้สอนในแง่ของปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนไม่ควรสร้างบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้นการเรียนรู้ไม่ใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งการเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

2. ปฏิสัมพันธ์ตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เช่น การอภิปราย การโต้ว่าที่ การรายงาน ผู้เรียนจะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ตอบสนองระหว่างกัน ผักการทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างบรรยากาศของสังคมที่เป็นกันเองระหว่างผู้เรียน

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับวัตถุประสงค์ วัสดุอุปกรณ์จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน การนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

4. ปฏิสัมพันธ์ตอบสนองระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน ตั้งแต่อาคารสถานที่ บริเวณ ความงาม ความปลอดภัยจากภยันตราย และเสียงรบกวน ตลอดจนบุคคลกรต่าง ๆ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และคนอื่น ๆ (2528 : 83 – 87) กล่าวว่า

1. การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (Respect as a Person) คือ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีแต่ความก้าวร้าว แข่งขันความกดดัน อดีตเขาจัดเอาเปรียบ ย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

2. การสื่อสารแบบเปิด (Open communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรม แนวคิดของแต่ละบุคคลที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศในชั้นเรียนที่ตอบสนองการปฏิบัติด้านความรู้สึก คุณลักษณะ ค่านิยมการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองจะเกิดขึ้นจากเนื้อหากระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนจะต้องประกอบไปด้วยส่วนที่มีความสำคัญ ผู้สอน ผู้เรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้สอนจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะเป็นผู้สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม และองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล กล่าวคือความสามารถที่แตกต่างของบุคคล และการสื่อสารแบบเปิด เพื่อเป็นการรับรู้ความแตกต่างของกันและกัน คุณลักษณะ ค่านิยมที่จำเป็นบางประการของผู้เรียน

2.1.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

เฮสซอง และวีคส์ (Hessong and Weeks. 1987 : 457-463) กล่าวถึงครูในอุดมคตินั้นควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรอบรู้ (Being Knowledgable)
2. มีอารมณ์ขัน (Being Humorous)
3. มีความยืดหยุ่น (Being Flexible)
4. มีวิญญาณความเป็นครู (Being Upbeat)
5. มีความซื่อสัตย์ (Being Honest)
6. มีความสามารถทำให้เข้าใจได้รวบรัดชัดเจน (Being Clear and Concise)
7. มีความเปิดเผย (Being Open)
8. มีความอดทน (Being Patient)
9. กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Being A Role Model)
10. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice)

11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self-Confident)
12. มีความสามารถพิเศษในศิลปะและวิทยาการหลายๆด้าน (Being Diversified)
13. แต่งกายเรียบร้อย สะอาด สว่างผ่องแผ้ว และมีสุขอนามัยส่วนตัวดี (Being Well Groomed and Having Good Personal Hygiene)

อุทุมพร ทองอุไร (2522 : 1-5) ได้ศึกษาลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ จากนิสิตระดับปริญญาตรี 137 คน ในระดับบัณฑิตศึกษา 162 คน ของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี และบัณฑิตมหาลัย ที่มีต่อการสอนของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา มีความสัมพันธ์กัน ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีต่อลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของตน เรียงลำดับที่พึงพอใจมากที่สุดลงไปคือ

1. มีการเตรียมการสอนดี
2. มีความปรารถนาที่ดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
4. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
5. สามารถบรรยายความรู้ที่อยู่นอกเหนือวิชาเรียนได้อย่างดี

ส่วนลักษณะการสอนของอาจารย์ในอุดมคติตามความเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา เรียงลำดับที่พึงพอใจมากที่สุดคือ

1. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
 2. มีการเตรียมการสอนดี
 3. มีความสนใจและสนุกในการสอน
 4. ให้ความคิดใหม่แก่นิสิต
 5. สามารถจูงใจนิสิตให้ทำงานอย่างดีที่สุด
- 2.1.10 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

บาสกิน (Baskin, 1968 : 307) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวและพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ เพื่อช่วยให้มีความรู้สึกเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น และมีประสบการณ์ในการปะทะสังสรรค์ในสังคม

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพธาราม (2527 : 112 – 113) กล่าวถึงประโยชน์ของเพื่อนวัยรุ่นว่า

1. ช่วยให้อยู่ร่วมกันมีสิ่งยึดเหนี่ยว ไม่เกิดความรู้สึกถูกทอดทิ้งให้เหงาเหว่กันไป
2. ช่วยให้อยู่ร่วมกันมีประสบการณ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นบทเรียนในวัยผู้ใหญ่
3. ช่วยให้อยู่กันลดความเฟื่องฟู การปรับตัวเพื่อให้พ้นจากความกังวลในปัญหาต่าง ๆ

ทำให้วัยรุ่นหาทางออกด้วยการสร้างความฝันต่าง ๆ ที่ตนเห็นว่าตนต้องการจะได้รับความสุข

ความสำเร็จ ซึ่งเป็นการวาดภาพของตนเองในอุดมคติ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ มีเพื่อนคุยไม่มีเวลาว่างที่จะเฟื่องฟู

4. ช่วยให้อายุรุ่นลดความเครียดหรือความกดดันได้ ความกังวลหรือจิตใจของวัยรุ่นมีมาก ปัญหาบางปัญหาสามารถที่จะบอกเล่าให้บิดามารดาทราบได้ บางปัญหาไม่สามารถที่จะบอกเล่าให้ทราบได้ การคบเพื่อนจะช่วยให้อายุรุ่นได้รับทุกข์กับผู้ที่มิมีปัญหาเช่นเดียวกัน ช่วยทำให้เกิดความสบายใจได้

5. ช่วยให้อายุรุ่นเกิดความคิดในเรื่องการเสียสละ การเห็นแก่ส่วนรวมการร่วมกิจกรรมกับเพื่อนช่วยให้อายุรุ่นได้เรียนรู้ในเรื่องการอยู่ร่วมกันรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความอดทนอดกลั้น มีหลักเกณฑ์ในการทำงานที่เป็นแบบแผน และช่วยให้อายุรุ่นวางตัวได้อย่างเหมาะสมในสังคม

วิจิตร อาวะกุล (2537 : 65 – 69) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติให้เพื่อนรักใคร่เห็นอกเห็นใจควรปฏิบัติดังนี้

1. เปิดฉากทักทายติดต่อกัน
2. มีความจริงใจต่อเพื่อน
3. หลีกเลี่ยงการนินทาเพื่อน
4. อย่าขัดทอดความผิดให้เพื่อน
5. ยกย่องชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
6. ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
7. ให้เพื่อนได้ทราบในเรื่องที่เขารับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้อง
8. ฟังความเห็นของเพื่อน ๆ บ้าง
9. หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือเพื่อน
10. ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
11. ใจกว้างและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนฝูง
12. ออกไปพบปะสังสรรค์กับเพื่อนบ้างตามสมควร
13. ให้ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อน

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 61 – 65) และปราณี พรรณวิเชียร (2534 : 76 – 78) กล่าวถึงแนวทางในการปฏิบัติตนกับเพื่อนดังนี้

1. แสดงกริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก ที่มีความหมายมากที่สุดแต่ลงทุนน้อยที่สุด
2. แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข

3. ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนาด้วยก็ควรจะเก็บงานที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น

4. แสดงกิริยาขับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น

5. ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรก็ให้มองในแง่ดีไว้ก่อน อย่างคอยจ้องแต่จะค้นหา

6. แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้ไม่เกิดความเกรงใจกัน

7. รู้จักระดับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้นอาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้น หากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นมาเลย นอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน

8. วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกิริยาอาการใช้อวด ยกตนข่มท่านไม่ว่าบุคคลใดก็ตามไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง

9. รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าปกติ น้ำเสียงเรียบ ดังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้ทราบความรู้สึกที่แท้จริง

10. จดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ ความสนใจเพื่อนแสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การปฏิบัติตนกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในวัยรุ่น เพราะตัววัยรุ่นปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดี ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น แนวทางความประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมกับเพื่อน มีกิริยาเรียบร้อยแจ่มใสมองโลกในแง่ดี รู้จักระดับอารมณ์ วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม มีความจริงใจ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีกับหมู่คณะ มีความเป็นอิสระในการเสนอความคิดเห็น แต่ถ้าหากว่าวัยรุ่นคนใดประพฤติปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไม่เหมาะสม ก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้น มีความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ไม่ดี เข้ากับกลุ่มไม่ได้ ไม่สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คาร์ (มนูญ เป้นเจริญ. 2522 : 16 ; อ้างอิงจาก Carr. 1956 : 93 – 94) ศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยฟลอริดา (Florida University) โดยแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มที่เรียนดีและเรียนอ่อน โดยถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจปัญหาคือ Mooney Problem Checklist ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เรียนดีมีปัญหามาก ๆ ไป แต่นักศึกษาที่เรียนอ่อนมีปัญหาด้านวิชาการ

กรอนลันด์ (Gronlund.1959:176) ศึกษาพบว่า เด็กคนใดก็ตามถ้าประสบปัญหาด้านการปรับตัวแล้วมักจะประสบปัญหาการเรียนด้วย การขัดแย้งกันภายในกลุ่มทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิลล์ (Gill.1962 : 144 – 149) ที่ศึกษาถึงอิทธิพลของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อสภาพปัญหาของเด็ก พบว่า เด็กที่เรียนดีจะมีปัญหาด้านการปรับตัวน้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนอ่อน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนอ่อนด้วย

ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 141) ศึกษาเกี่ยวกับเด็กระดับเก่า พบว่า พวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางด้านครอบครัวและโรงเรียน คือ ขัดแย้ง มีความพลุ่งพล่านทางอารมณ์ และมีอาการทางประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเพราะพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

ซาร์ (วรรณาทองนุ้ย. 2523 : 13 ; อ้างอิงจาก Sarr. 1970 : 23) ศึกษาปัญหาของนักเรียน โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ และระดับสติปัญญา พบว่า นักเรียนชั้น 10 ที่มีเกณฑ์ภาคเชาว์ต่ำ มีปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งปัญหาเกี่ยวกับตนเอง สุขภาพความสัมพันธ์กับเพื่อน ครูอาจารย์ ชีวิตในบ้านและโรงเรียน ปัญหาการเรียน การเงิน การปรับตัว และด้านศาสนา มากกว่านักเรียนชั้นเดียวกันที่มีเกณฑ์ภาคเชาว์สูงประมาณ 10 เท่า และนักเรียนชั้น 11 ที่มีเกณฑ์ภาคเชาว์ค่อนข้างต่ำ มีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีเกณฑ์ภาคเชาว์ค่อนข้างสูง ประมาณ 2 เท่าครึ่ง

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงจาก Onoda. 1975 ; 7726 – A) ศึกษาพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนซึ่งเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

2.2.1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต

มิสเชล และกิลลิแกน (Mischel and Gilligan. 1964 : 375 – 417) พบว่า

1. ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจะโกงน้อย และถ้าเด็กประเภทนี้โกงจะต้องใช้เวลา นานก่อนที่จะทำเช่นนั้น

2. การวิจัยอาชญากรวัยรุ่น พบว่าเด็กเหล่านี้มีลักษณะมุ่งปัจจุบัน และจะไม่ยอม รอคอยรางวัลใหญ่แต่จะรอรับรางวัลเล็กที่จะได้รับทันที นอกจากนี้เด็กเหล่านี้ยังไม่สามารถชลอ การบำบัดความต้องการของตนเองได้

3. ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดี และส่งผลต่อ ความเจริญของงานของตนเองและประเทศชาติ ดังนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึงเป็นลักษณะที่เอื้อ อำนวย ต่อการพัฒนาประเทศชาติ

แมคเคลลันด์ และวินเตอร์ (McClelland and Winter. 1969 : 22) พบว่า การ คาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตมีส่วนสำคัญในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล เมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนไป

โวลค์ (Wolk. 1971 : 6272 – B) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กผิวดำ และผิวกว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กผิวดำและผิวกว่ากลุ่มละ 25 คน มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ มีอายุระหว่าง 12 ปี 1 เดือน ถึง 14 ปี 1 เดือน มีบิดาหรือผู้ปกครองอยู่ในบ้าน และมี ระดับสติปัญญาอยู่ระหว่าง 85 – 115 พบว่า

1. เด็กผิวดำมีลักษณะมุ่งอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวกว่า
2. เด็กผิวดำมองอนาคตในระยะสั้นกว่าเด็กผิวกว่า
3. เด็กผิวดำมีวิธีการเพื่อนำไปสู่ความคาดหวังในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวกว่า
4. เด็กผิวดำมีความคาดหวังในอนาคตน้อยกว่าเด็กผิวกว่า

ไรท์ (Wright. 1975 : 298) วิจัยพบว่า ผู้มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง คือผู้ที่สามารถ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมาย จึงเห็นได้ ว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจัดว่าเป็นผู้ที่มีจริยธรรมสูงด้วย

แลมม รอล์ฟ แลกีซีล่า (Lamm, Rolf and Gisela. 1976 : 317) ได้ศึกษาเพศและ ชนชั้นที่มีผลต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชนชั้นกลางกับชนชั้น ต่ำที่เป็นเด็กหญิงและเด็กชาย กลุ่มละ 100 คน ที่มีอายุระหว่าง 14 – 16 ปี โดยวัดลักษณะ มุ่งอนาคตความหวัง ความกลัว จากคำบอกเล่าของเด็กการตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลาในการมอง อนาคต การมองโลกในแง่ดีและแง่ร้าย พบว่าเด็กหญิงที่มาจากชนชั้นต่ำมองโลกในแง่ดีมากกว่า เด็กหญิงที่มาจากชนชั้นกลาง และเด็กชายที่มาจากชนชั้นต่ำได้ แสดงความหวังและความกลัวใน ด้านอาชีพมาก และจะเพิ่มขึ้นในอนาคตมากกว่าเด็กหญิงจากชนชั้นต่ำ

2.2.1.3 บุคลิกภาพ

บลูเมนทอลส์ (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 : อ้างอิงจาก Blumenthal. 1978) ได้ศึกษาความเครียดของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีความเครียดสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบบี

เคลลี และฮุสตัน (อัจจา วังษ์วัฒนามงคล. 2523 : 19 : อ้างอิงจาก Kelly and Houston. 1985) ได้ศึกษาหญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ผลการศึกษาพบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีระดับการศึกษาและสถานภาพทางอาชีพสูงกว่าหญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบบี และจากการศึกษาโดยใช้ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะการทำงาน พบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีแนวโน้มจะมีชั่วโมงการทำงานต่ออาทิตย์มากกว่า และรายงานว่ามีความสับสนในบทบาทการทำงาน ความตึงเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่าหญิงที่ทำงานนอกบ้านที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี

สตรูบ และโบแลนด์ (Strunbe and Boland. 1968) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบีที่มีผลต่อสมรรถภาพและความเพียรพยายามในการทำงานของบุคคล ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ ได้รับความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลวส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้นบุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลงแต่จะมีความเพียรพยายามในงานที่มีความยากปานกลาง ส่วนบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบบีนั้น ความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และความยากของงานและความเพียรพยายามจะมีความสัมพันธ์กันทางบวก

2.2.1.4 สุขภาพจิต

อิงริช (English. 1963 : 459) ได้ศึกษาพบว่า ภัยอย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะต้องหลีกเลี่ยงจากความวิตกกังวล ความกดดันต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดโรคประสาท ซึ่งถ้าบุคคลใดมีสุขภาพจิตดี ก็จะสามารถผ่านชีวิตในวัยต่าง ๆ ไปได้อย่างราบรื่น

โคลแมน (Coleman. 1964 : 268) ได้ศึกษาพบว่า คนที่แต่งงานแล้วเป็นโรคจิตมากกว่าคนที่โสด ม่าย หย่า เนื่องจากการแต่งงานที่ไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความวิตกกังวลทางจิตใจมาก (จันทนา สุวรรณอาสน์. 2532 : 39)

ไครีเรียโก และซัทคลีฟ (Kyriacou and Sutcliffe. 1978 : 185) ได้ทำการสำรวจความเครียดของครูจำนวน 257 คน จากโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง 16 แห่ง ในประเทศอังกฤษ ผลการสำรวจพบว่า ครูร้อยละ 19.9 มีความเครียดที่รุนแรงมาก และในปีต่อมาได้ทำการสำรวจความเครียดของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาอีกครั้ง พบว่า ครูร้อยละ 23.4 มีความเครียดสูงมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า ความเครียดมีความสัมพันธ์กับประวัติของครู ได้แก่ เพศ คุณวุฒิ อายุ ประสบการณ์ในการสอน ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน

โฮมสตรอม และคนอื่น ๆ (Holmstrom and others. 1987 : 1 – 202) ได้ศึกษาอาการเจ็บป่วยทางจิต และสุขภาพจิตของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฟินแลนด์ เป็นเวลา 3 ปี และได้รายงานในปี 1987 พบว่า ความเจ็บป่วยทางจิตมีมากขึ้นตามอายุ เพศชายจะเป็นมากกว่าเพศหญิง

2.2.1.5 สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

เพอร์ และคนอื่น ๆ (ธีระพร จุวรรณโณ. 2529 : 261 – 262 ; อ้างอิงจาก Perry and others. 1975) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อพฤติกรรมควบคุมตนเองของเด็กวัยรุ่น เด็กซึ่งมีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำมักคุ้นเคยและได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากกฎเกณฑ์ของสังคมในชีวิตประจำวันเสมอจึงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามแบบอย่าง และมักจะพบว่า เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม หรือชุมชนแออัด มักเป็นเด็กที่ขาดการควบคุมตนเอง และมีแนวโน้มที่เป็นเด็กเกเรและมีปัญหาต่อสังคม ส่วนเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง และระดับสูงตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของเด็กขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดู และระดับการศึกษาของบิดามารดา

วัตสันและลินด์เจน (Watson and Lindgren. 1973 : 326 – 327) ศึกษาพบว่าพ่อแม่ผู้ใช้แรงงาน มีฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้างต่ำจะเน้นให้ลูกเชื่อฟัง ใช้อำนาจบังคับตามคำสั่งและมีการทำโทษอย่างรุนแรงเมื่อเด็กทำผิด ในขณะที่พ่อแม่ชนชั้นกลางจะเน้นการอบรมลูกในเรื่องความเป็นอิสระความสามารถซึ่งตนเองได้ การมีเหตุผล และการมีทักษะทางสังคม นอกจากนี้ในสถานการณ์แก้ปัญหา แม่ที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ จะมีการวิพากษ์วิจารณ์ และเข้มงวดกับการทำงานของเด็กมาก และมีแนวโน้มที่จะ แก้ปัญหาให้กับเด็กเองส่วนแม่ชนชั้นกลางจะมีการชมเชยและสนับสนุนทำให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเองสำหรับพ่อแม่ในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงหรือรายได้ดี โดยทั่วไปมักจะมีความรู้ความเข้าใจในการที่จะอบรมสั่งสอนบุตร มีการตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษา และมีการตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมบุตรให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ

เรดลิค (Redlich. 1978 : 229 – 230) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำร้อยละ 78 และสปริงเกอร์ (Springer. 1958 : 321 – 328) ได้ค้นพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์อย่างมากกับฐานะ ความเป็นอยู่ของครอบครัว กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจนมีฐานะทาง

เศรษฐกิจและสังคมต่ำจะเป็นคนที่ปรับตัวไม่ดีและมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลาง

สภาพครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะมีผลต่อการดำรงชีวิต และนำไปสู่ปัญหาความประพฤติที่ขัดต่อสังคม และปัญหาทางด้านอารมณ์ด้วย ดังที่ ริงเนสส์ (Ringness. 1968 : 270) ได้ใช้แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ พบว่า พวกชั้นกลางจะเป็นพวกที่มีความมั่นคงทางด้านอารมณ์เป็นตัวของตัวเองขณะที่พวกที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำมีแนวโน้มขาดความอบอุ่น หงุดหงิดง่าย และมีอาการทางประสาท เช่น กัดเล็บ พวกนี้มีความยากลำบากในการควบคุมอารมณ์ มีความวิตกกังวลปรับตัวเข้าสังคมไม่ค่อยได้มากกว่าพวกชนชั้นกลาง และชนชั้นสูง นอกจากนี้ เรดริค และคนอื่น ๆ (Redich and others. 1978 : 229 – 230) ได้ศึกษาจากคนไข้ที่มาอยู่ในโรงพยาบาลจิตเวช พบว่า มีคนไข้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ร้อยละ 78 สอดคล้องกับ สปริงเกอร์ (Springer. 1958 : 321 – 328) ได้ศึกษาพบว่า ความมั่นคงทางอารมณ์ของเด็ก มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับฐานะความเป็นอยู่ของบิดามารดา กล่าวคือ เด็กที่มาจากบ้านที่ยากจน มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และสังคมต่ำจะเป็นที่ปรับตัวไม่ดี และมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีปริมาณมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลาง

2.2.1.6 สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง

แคนเนอร์ และคนอื่น ๆ (Kanner and others. 1975 : 167) ทำการศึกษาผู้ป่วยในโรงพยาบาลจิตเวชพบว่า มีเด็กประมาณร้อยละ 30 ที่เข้ารับการรักษาวินิจฉัยในโรงพยาบาลโรคจิตมาจากครอบครัวที่ขาดพ่อแม่ หรือขาดฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยกต้องพลัดพรากจากครอบครัวอย่างกะทันหัน เช่น การตาย การเจ็บป่วย ถูกแยกจากบิดามารดา ปัญหาการหย่าร้าง ทำให้เด็กรู้สึกอ้างว้าง ว้าเหว่ ขาดสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในครอบครัว

มันโร (Munro. 1966 : 433 – 457) ทำการศึกษาผู้ป่วยจิตเวช ผลที่ได้คือ ผู้ป่วยจิตเวชทั่วไปร้อยละ 19.5 ขาดบิดามารดา หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อนอายุ 16 ปี และเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ป่วยอารมณ์เศร้ากับคนปกติ พบว่า พวกที่มีอารมณ์เศร้า สูญเสียบิดามารดาก่อนอายุ 16 ปี มากกว่าปกติ

ออบูเบล (เปรมสุริย์ เชื้อมทอง. 2526 : 2 ; อ้างอิงจาก Ausubel. n.d.) ศึกษาประวัติของเด็กที่ทำคามผิดและเป็นอาชญากร พบว่า ส่วนมากมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์พ่อแม่แยกทางกันพ่อหรือแม่ตาย หรือทะเลาะเบาะแว้งไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กไม่ได้รับความรักความอบอุ่นเพียงพอก่อให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้ยาก จึงมีโอกาสกระทำความผิดได้ หรือมีบุคลิกภาพแปรปรวนไปจนถึงเป็นคนโรคประสาทได้

2.2.1.7 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

บีดเวลด์ (Bidweld. 1967 : 7) ได้ระบุว่า สังคมอเมริกาฐานะทางสังคมของครอบครัวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการศึกษาของบุตร นอกจากนั้นยังมีผู้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนักเรียนแล้วได้ผลสอดคล้องกัน

เมเยอร์แบงค์ (Marjoribank. 1972 : 103 –109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และระดับฐานะทางสังคม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ปี จำนวน 185 คน โดยใช้แบบทดสอบ Primary Mental Ability จากแบบทดสอบพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

2.2.1.8 ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

มัวร์ (Moor. 1975 : 2) วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนชายและหญิง เกรด 10 –12 ใน บอสตัน พบปัญหาที่นักเรียนเผชิญเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ความสัมพันธ์กับครู ความสำเร็จในการเรียน บริการของโรงเรียน และการศึกษาต่อในอนาคต

สมิธ (Smith. 1970 : 611) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนมีผลต่อการพัฒนาการสร้างสรรค์ของนักเรียนมากห้องเรียนที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ แปลก ๆ ของตนเอง โดยเฉพาะได้เต็มที่ ย่อมเป็นห้องเรียนที่สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

ราห์มัน (Rahman. 1965 : 405) ศึกษาสาเหตุของการสูญเสียค่าทางการศึกษาจากนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเมืองเดคคา (Decca) ระหว่างเกรด 7 –11 ในขณะที่ยังเรียนไม่สำเร็จ พบว่า สาเหตุการสูญเสียค่าทางการศึกษามีหลายประการ เช่น ปัญหาการเงินในการซื้ออุปกรณ์การเรียน เศรษฐกิจภายในครอบครัวต่ำ การตกชั้น สุขภาพกายไม่ดี และการคมนาคมระหว่างบ้านกับโรงเรียนไม่สะดวก

2.2.1.9 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

โคแกน (Cogan 1975 : 135-139) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิต พบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์และนิสิต จะทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้นอย่างยิ่ง อาจารย์และนิสิตมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นิสิตจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์ และนิสิตจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต นิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ ซึ่งจะช่วยให้นิสิตมีทัศนคติที่

ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น

2.2.1.10 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

แคพแลน (Kaplan. 1956 : 56) ศึกษาสุขภาพจิตของเด็กในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 180 คน โดยศูนย์สุขภาพปรินซ์จอร์จ ในแมรีแลนด์ (Prince George County Mental Health Clinic) พบว่า พวกที่ปรับตัวได้ดีคือพวกที่มีความสุขในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีเหตุผลดีเหมาะสมกับอายุ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 69.6

กรอบลันด์ (สุรัช โกศิยะกุล 2526 : 32 ; อ้างอิงจาก Groulund. 1956) ศึกษาปัญหาในการปรับตัวของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นที่ประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนและสภาพแวดล้อม มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความขัดแย้งในกลุ่ม เป็นเหตุในการเรียนไม่มีประสิทธิภาพเกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

เกสส์ (Glsee. 1996 : 113 – A) ได้ศึกษาพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของนิสิตหญิงที่อยู่หอพัก จำนวน 111 คน กลุ่มทดลองอยู่หอพักหนึ่ง 52 คน กลุ่มควบคุมอยู่อีกหอพักหนึ่ง 59 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสัมพันธ์ภาพและทัศนคติ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การทดลองของแมนวิทนี (The Mann-Whitney U test) และ ไค สแควร์ (Chi-Square) ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1981 : 5789 – A) ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

เดวิด และแฮร์ (David and Hare. 1956 :13 – 20) ศึกษาพบว่า ลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในประสบการณ์ของนิสิต ลักษณะของนิสิตที่เหมือนกันจะนำไปสู่ความสมัครสมานสามัคคีของกลุ่ม

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

2.2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 97) ศึกษาอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาการคบเพื่อน ปัญหา

ครอบครัว และแผนงานในอนาคตมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2515 : 90) ศึกษาองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยครูของนักศึกษาชั้นปีที่สอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 510 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สมศักดิ์ สีภาสุรพิสุทธิ์ (2518 : 65 – 66) ศึกษาปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กุศยา แสงเดช (2518 : 52) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาด้านการเรียนสังคม และส่วนตัวมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

จากงานวิจัยชี้ให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันนั้น มีอิทธิพลทำให้การประสบปัญหาของนักเรียนแตกต่างกันด้วย

2.2.2.2 นิสัยทางการเรียน

ตะวี จุลาลัย และคนอื่น ๆ (2531 : 50 - 53) ได้ทำการศึกษาชั้นตอนทางจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามขั้นตอนของแวลเลท ใน 4 ขั้นตอนแรก และศึกษาความสัมพันธ์ของขั้นตอน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเฉพาะสาขากับองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ บุคลิกภาพและนิสัย จำนวนปีที่เรียน ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยสะสม คณะที่ศึกษาปีที่ศึกษา คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน และภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชาโดยใช้ข้อทดสอบ 2 ฉบับ คือ ข้อสอบภาษาอังกฤษพื้นฐานและภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาวิชา เพื่อศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ ของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยและบุคลิกภาพอีก 1 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 จำนวน 160 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 160 คน แต่ละชั้นปีแบ่งนิสิตที่เรียนสายศิลปศาสตร์ 80 คน และสายวิทยาศาสตร์ 80 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ขั้นตอนทางจิตของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้ ความสามารถในการทำข้อสอบตามขั้นตอนทางจิตวิทยาของแวลเลทไม่ได้เป็นไปตามลำดับอย่างที่แวลเลท ได้กล่าวไว้ จากการวิจัยพบว่า นิสัยและบุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับความสามารถในการทำข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานและวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขาทั้งหมด ยกเว้นข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานตอนที่ 2 และตัวแปรที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทั้งสองสาขาวิชาคือ คะแนนเฉลี่ยสะสมวิชาภาษา

อังกฤษนิสิต ในขณะที่จำนวนปีที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นตัวแปรที่สำคัญที่อธิบายความสามารถในการทำข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา

2.2.2.3 ลักษณะมุ่งอนาคต

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจจนึก (2520 : 102 – 109) ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลและนิสิตทั้งชายและหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 5 และมหาวิทยาลัยปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 11 – 25 ปี และมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งสามระดับ จำนวน 1,400 คน พบว่า

1. ลักษณะมุ่งอนาคตแปรปรวนไปตามลักษณะทางสังคม 3 ประการ คือ เพศ ชั้นเรียนและสถานที่เกิด โดยผู้หญิงมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าชาย ผู้ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงที่สุด ส่วนผู้ที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตต่ำที่สุด และผู้ตอบที่เกิดในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่าผู้ตอบที่เกิดในต่างจังหวัด

2. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก แบบใช้เหตุผลและแบบลงโทษทางจิตมีลักษณะมุ่งอนาคตสูง

3. ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับจริยธรรม

พนิดา สิ้นสุวรรณ (2527 : 61) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมุ่งอนาคตของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในวิชาสังคมศึกษา ศึกษาเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยการสอนโดยการให้เทคนิคการพยากรณ์มีค่าเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียน ที่เรียนโดยการสอบแบบบรรยาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์มีค่าเฉลี่ยของลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอบแบบบรรยายและนักเรียนชายและหญิงที่เรียนโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินธ์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์ (2529 : 256) ศึกษาการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,600 คน เป็นนักเรียนชาย 780 คน และนักเรียนหญิง 820 คน พบว่าเยาวชนไทยมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงยอมรับการควบคุมสื่อมวลชนจากบิดามารดามาก และยอมรับสื่อมวลชนที่เหมาะสม โดยเฉพาะด้านโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์มาก และเป็นเยาวชนที่ได้รับรู้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาจากผู้ปกครอง

สมจิตต์ เพิ่มพูน (2532 : 89 – 90) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือแตกต่างกัน และลักษณะมุ่งอนาคตหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง

กนกวรรณ อุ่นใจ (2535 : 57) ได้ทำการวิจัย เรื่องผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์จำนวน 30 คน พบว่ากลุ่มที่ได้รับการพัฒนาโดยเทคนิคการพยากรณ์มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จักรวาล ภูพานธิ์ (2537 : 72) ได้ศึกษา ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน โดยใช้ กิจกรรมกลุ่มและการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาปรากฏว่าลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนที่ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มกับการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการคาดการณ์ไกล การวางแผน ความเพียรพยายามการอบรมเลี้ยงดู อิทธิพลของสังคม สื่อมวลชน ซึ่งเป็นตัวชี้ถึงการลักษณะมุ่งอนาคตในตัว of นักเรียน

2.2.2.4 บุคลิกภาพ

อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 126 – 127) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจำนวน 120 คน และไม่มีพฤติกรรมศึกษาต่อ จำนวน 120 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ จิตลักษณะพื้นฐานของบุคคล และสภาพแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาต่อ ในการศึกษาจิตลักษณะพื้นฐานนั้น ศึกษาจากบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาต่อจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอมากกว่าผู้ที่ไม่มีความพฤติกรรมการศึกษาต่อโดยเฉพาะในกลุ่มคนโสด ส่วนกลุ่มคนที่มีความครอบครัว และมีบุคลิกภาพแบบเอ จะมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาต่อมากกว่าคนที่มีความบุคลิกภาพแบบบี

ชมพูนุช พงษ์ศิริ (2535 : 73 –74) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสหภาพราชอาณาจักรไทย กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 จำนวน 230 คน ตัวแปรที่ศึกษา คือ ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นปี และความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษพบว่า นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยสูงกว่าแบบบี

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพแบบเอ และแบบบี จะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพแบบเอ เป็นบุคลิกภาพกระตือรือร้น ชอบความสำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ไม่ชอบการรอคอย ส่วนบุคลิกภาพแบบบีเป็นบุคลิกภาพแบบเฉื่อยชา ไม่ชอบการรีบเร่ง ไม่ชอบต่อสู้แข่งขัน อดทนรอคอยได้

2.2.2.5 สุขภาพจิต

สงศรี จัยสิน และคนอื่น ๆ (2529) ได้ทำการสำรวจสุขภาพจิตของประชาชนจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำมีความเครียดสูงกว่าผู้มีการศึกษาสูง

จันทร์ โกศล (2530 : 78) ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวช ในประเทศไทย พบว่า พยาบาลเทคนิคชาย มีสุขภาพจิตด้านความรู้สึกผิดปกติของร่างกาย การย่ำคิดย่ำทำ ความรู้สึกไม่ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น ความซึมเศร้า ความวิตกกังวล ความกลัวโดยปราศจากเหตุผล แตกต่างกับพยาบาลเทคนิคหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จันทร์นา สุวรรณอาสน์ (2532 : 79) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาชายกับครูประถมศึกษาหญิงมีสุขภาพจิตแตกต่างกัน ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกันมีสุขภาพจิตแตกต่างกัน

ไพญลย์ อ่อนมั่ง (2533 : 94 – 99) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของครอบครัวทหารเรือในเขตกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ พบว่า ครอบครัวทหารเรือเพศชายกับเพศหญิงมีสุขภาพจิตแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครอบครัวทหารเรือที่มีรายได้ต่างกันมีสุขภาพจิตแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลลิตา สุนทรวีภาค (2532 : 82) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับประสิทธิภาพผลของงานพบว่าหัวหน้าในสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) กับสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (ส.ต.ง.) ยังมีสุขภาพจิตดีเท่าใด กลุ่มก็มีประสิทธิภาพของงานสูงเท่านั้น ส่วนงานวิจัยของอุโฆษ ปันสุวรรณ (2523 : 51 – 52) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต สรุปได้ว่า สุขภาพจิตมีส่วนเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ของบุคคล เพราะจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่ายิ่งสุขภาพจิตดีเท่าใดก็จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเท่านั้น

2.2.2.6 สถานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

สุภา มาลากุล (2518 : 38) ศึกษาด้านจิตวิทยาแพทยียืนยันว่า ถ้าเด็กหิวโหย ออดอยาก รุนแรง จะมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ระแวงผู้อื่น มองคนอย่างไม่เป็นมิตรไม่วางใจใคร ก่อให้เกิดความแปรปรวนทางจิต ซึ่งสอดคล้องกับสัทธมน บัญญานิตย (2515 : 128) แสดงถึง สถิติการวิจัยไว้ว่า ในครอบครัวที่มีบุตรเกินกว่า 4 คน ปรากฏว่าบุตรที่เกิดขึ้นคนหลัง ๆ มีแนวโน้ม จะเป็นโรคจิตโรคประสาทมากกว่าพวกแรก เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ทำให้การเลี้ยงดูบกพร่อง

อัมพร โอตระกูล (2521 : 144 – 155) ได้ศึกษาปัญหาการปรับตัวที่มีผลต่อ สุขภาพจิตพบว่า ผู้ที่มีปัญหาการปรับตัวมักมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำเสียเป็นส่วนใหญ่

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สถานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา มีผลต่อปัญหาของ นักเรียน สาเหตุหนึ่งเกิดจากฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาที่แตกต่างกัน

2.2.2.7 สถานภาพการสมรสของผู้ปกครอง

ประทีน มหาจันทร์ (2521 : 65) กล่าวว่า สภาพครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำ ผิดกฎหมายของเด็ก และเยาวชนอย่างใกล้ชิด และสามารถส่งผลอย่างใหญ่หลวงถึงพฤติกรรม ของเด็ก คือเมื่อเด็กขาดบิดามารดา เด็กจะถูกทอดทิ้งให้อยู่ในสภาพที่ด้อยเศรษฐกิจเกิดความ คับข้องใจมีปัญหาในการปรับตัวเมื่ออยู่ในสังคม เด็กที่ขาดทั้งบิดามารดาจะมีความรู้สึกว่าตนขาด ความรักความอบอุ่นในชีวิต

ปิยะฉัตร เนนเลิศ (2524 : 55) ทำการศึกษาปัญหาทางสังคมของผู้ที่พยายาม กระทำอัตวินิบาตกรรม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 30 เกิดความรู้สึกว่าครอบครัวไม่มีความสุขร้อยละ 32 รู้สึกว่าครอบครัวมีความสุขน้อย ส่วนด้านความสนิทสนม พบว่า คนเหล่านี้ไม่มีความสนิทสนม กันเลยระหว่างญาติพี่น้อง

เสาวลักษณ์ เลิศดำรงค์เดช และคนอื่น ๆ (2525 : 1 – 3) ทำการวิจัยเรื่องการ สำรวจสุขภาพจิตเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนขอนแก่นวิทยา จำนวน 621 คน โดยใช้แบบทดสอบ MMPI ฉบับภาษาไทยของเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ซึ่งดัดแปลงมาจาก The Minnesota Multiphasic Personality Inventory ของ Hathaway และ Morkingly พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าวัยรุ่นที่อยู่กับบิดามารดา และกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นชายที่ไม่ ได้อยู่กับบิดามารดามีแนวโน้มที่จะมีปัญหาสุขภาพจิตสูงกว่าวัยรุ่นชายที่อยู่กับบิดามารดา

มานิช สุขฤทธิ (2528 : 65) ให้ความเห็นว่า เด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ขาด ความสมบูรณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการตาย การหย่าร้าง พ่อแม่แยกกันอยู่และสถานะอื่น ๆ ที่ทำให้สูญเสียพ่อแม่จะทำให้เด็กขาดความรักและความอบอุ่นที่ควรจะได้รับ เป็นคนมีปมด้อยในตนเอง เมื่อ โตขึ้นอาจประสบปัญหาการปรับตัวและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ชีรวัดณ์ นิจนตร (2526 : 202) ได้ศึกษาสภาพเชิงจิตสังคมในโรงเรียนกับสุขภาพของเด็กวัยร่น ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยร่นที่มาจากครอบครัวแตกแยก มีสุขภาพจิตสดีด้านคือ มโนภาพแห่งตนซึมเศร้า วิตกกังวล และสุขภาพจิตรวมเสียมกว่าวัยร่นที่มาจากครอบครัวปกติ

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า สภาพครอบครัวที่สมบูรณ์และเป็นสุขจะเป็นแหล่งผลิตเด็กที่มีคุณภาพทั้งทางกายและทางใจ แต่สำหรับเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ ไม่เป็นสุข พ่อแม่แยกกัน หย่าร้างไม่มีพ่อแม่ดูแลเอาใจใส่เด็กก็จะทำให้เด็กมีปัญหาด้านต่าง ๆ

2.2.2.8 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

วัฒนา พุ่มเล็ก (2513 : 97) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านการเรียนต่ำ ในระดับมัธยมศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2513 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความใกล้ชิดกับบิดามารดาและพี่น้อง ตลอดจนได้รับการแนะนำทางการเรียนจากบิดามารดามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การสนับสนุนส่งเสริมต่อการศึกษาของบิดามารดาอย่างอม่งผลต่อการปัญหาของเด็ก และเป็นแรงกระตุ้นให้บุตรศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

2.2.2.9 ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 179) ได้ทำการทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียนโดยใช้ผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเกณฑ์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน 1,415 คน ครู 30 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 10 ปรากฏว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ได้แก่ความรู้พื้นฐานเดิม ความถนัด ความสนใจ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ มโนภาพเกี่ยวกับตน เวลาที่ใช้ในการเรียน อาชีพของบิดามารดาคุณภาพของการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน

พิมศรี เปานิล (2530 : 102) ได้ศึกษาบรรยากาศการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสามมิตร ของนิสิตและอาจารย์ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตคณะพลศึกษามีทัศนะต่อบรรยากาศการเรียนการสอนแตกต่างจากนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย คณะแพทยและคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตคณะพลศึกษา เห็นว่า ด้านการบริการทางวิชาการและด้านอาคารสถานที่ยังไม่น่าพอใจส่วนคณะอื่น ๆ เห็นว่าบรรยากาศทางการเรียนเป็นที่น่าพอใจ

วลีวรรณ ศรีเตชะวิวัฒน์ (2536 : 78) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้

แก่ ห้องเรียนร้อนอบอ้าว อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กันทำให้เกิดเสียงรบกวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

2.2.2.10 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

ประภาศรี สุจันทร์บุตร (2522 :61) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาร้อยละ 96.83 เข้าห้องเรียนก่อนเวลาที่อาจารย์จะเข้าสอน นักศึกษาที่สามารถจดจำบรรยายได้ทันอยู่เสมอร้อยละ 65.30 นักศึกษาที่เรียนด้วยความเพลิดเพลินมีเพียงร้อยละ 51.26 และมีนักศึกษาที่ไม่เคยถกเถียงกับปัญหาวิชาการกับอาจารย์สูงถึงร้อยละ 74.93 และเมื่อจำแนกตามเพศพบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนแตกต่างกัน แต่นักศึกษาในคณะวิชาต่างกันและภูมิฐานะต่างกัน จะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนไม่แตกต่างกัน

วัลลภ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2527 : 130-142) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐ 10 แห่ง พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนการสอน คือ ความสนใจในวิชาที่เรียน ผู้สอนมีความเป็นกันเอง และวิธีสอนของอาจารย์ ส่วนปัจจัยที่มีผลให้นักศึกษาสนใจเรียนมากที่สุด 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน ส่วนปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีสอนไม่ดีบรรยายไม่ถูกวิธี ทำให้ชั้นเรียนน่าเบื่อหน่าย ปัญหาของนักศึกษา คือ เกียจคร้าน ง่วงนอน เบื่อ และ ขาดสมาธิ

เยาวนารถ อุทัยมกุล (2528 : 91) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ให้ทัศนะของนักศึกษาและอาจารย์ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีทัศนะในการเรียนการสอนระดับสูงเกี่ยวกับอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถอย่างลึกซึ้งในวิชาที่ตนเองสอน อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษา นักศึกษาให้ความสนใจในการฟังบรรยาย ไม่ส่งเสียงเอะอะพูดคุย การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษา และให้นักศึกษาในชั้นความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ สรุปได้ว่า อาจารย์นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเองให้ดีทั้งทางด้านส่วนตัว กิริยาท่าทาง บุคลิก แล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตนให้ดีในด้านของการสอนกล่าวคือจะต้องมีการเตรียมการสอนที่ดี มีความแม่นยำในเนื้อหา และความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนทั้งในช่วงเื่องการสอน และนอกจากห้องเรียนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนดีขึ้นได้

2.2.2.11 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ผ่องพรรณ บัณฑารณนธ์ (2511 : 91 – 94) ได้ศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาวิทยาลัยครูมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการคำแนะนำในเรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพ การคบเพื่อน การดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัยและปัญหาอนาคต

มาลินี อยุธยา (2525 : 61) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอินทราคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการปรับตัวของกลุ่มทดลองลดลงกว่าก่อนการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ (2530 : 46) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวต่อเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มมีการปรับตัวกับเพื่อนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สรุปได้ว่านักเรียนจะต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นมีการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี ส่งผลให้มีแนวโน้มในการเรียนสูงขึ้น และการมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าวัยรุ่นประพฤติปฏิบัติกับเพื่อนได้อย่างเหมาะสมทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้เป็นอย่างดี จะทำให้อารมณ์รู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นใจเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา

โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา สถานที่ตั้งเลขที่ 942/1 ซอย 18 ถนนพหลโยธิน ตรงข้ามตลาดนัดสวนจตุจักร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2513 โดยใช้สถานที่ของบริษัทปิณาลักษณ์ จำกัด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายและบริการรถยนต์ “เปอโยต์” มีนายพูน ปิณาลักษณ์ เป็นกรรมการจัดการ เนื่องจากบริษัทฯ ประสบปัญหาเกี่ยวกับช่างซ่อมและบริการหลังการขายที่ขาดความรู้และประสบการณ์ ทางบริษัท Automobiles PEUGEOT แห่งประเทศฝรั่งเศส จึงได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาฝึกช่างในประเทศไทย โดยให้ทุนการเปิดอบรมช่างเพื่อส่งไปประจำยังตัวแทนจำหน่ายต่างจังหวัด เมื่อเปิดอบรมช่างได้ไม่นาน นายพูน ปิณาลักษณ์ กรรมการจัดการ ได้เล็งเห็นว่า ประเทศไทยยังขาดช่างระดับฝีมืออีกเป็นจำนวนมาก และเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการผลิตช่างฝีมือให้แพร่หลายยิ่งขึ้น จึงได้ขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้ง “โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา” ขึ้นมาในปีการศึกษา 2514 โดยใช้หลักสูตรกระทรวง

ศึกษาธิการ ซึ่งต้องใช้เวลาเรียนรวม 3 ปี เพื่อผลิตช่างฝีมือไทย โดยคนไทย เพื่อคนไทย เปิดทำการสอนแผนกช่างยนต์เพียงแผนกเดียวโดยอดีตสมเด็จพระสังฆราชอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี) วัดมกุฏกษัตริยารามประทานเมตตาเสด็จมาทำพิธีเปิดร่วมกับ นายพงษ์ศักดิ์ วรสุนทรโรสถ อดีตอธิบดีกรมอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2514

ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่รุดหน้ามากขึ้น ประกอบกับการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะแถบชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก และเพื่อสนองนโยบายของรัฐ “โรงเรียนช่างฝีมือปญฺญจวิทยา” จึงได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันกับเหตุการณ์ในภายภาคหน้า

ในปีการศึกษา 2531 จึงได้ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงการใช้หลักสูตรของกรมอาชีวศึกษา มาใช้หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และในปีการศึกษา 2532 ได้ขอขยายหลักสูตรจากระดับ ปวช. ถึงระดับ ปวส. รอบบ่าย โดยยังคงทำการสอนเพียงสาขาเดียวคือสาขาวิชาช่างยนต์ และยังคงยึดถือนโยบายผลิตช่างฝีมือระดับกลางตอบสนองตลาดแรงงานและจัดบริการการศึกษาเพื่อการศึกษาของเยาวชนของประเทศชาติให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์มีสมรรถภาพและตรงต่อเวลาตลอดมา ได้ผลิตนักศึกษาออกสู่ตลาดแรงงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 18,000 คน

ในปีการศึกษา 2540 ได้ขอเพิ่มหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสูง (ปวส.) – รอบบ่าย หลักสูตรกรมอาชีวศึกษา สาขาวิชาการจัดการงานบุคคลขึ้นอีกสาขาหนึ่ง เพื่อตอบสนองโรงงานอุตสาหกรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ปีการศึกษา 2545 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 260 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 174 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 236 คน รวมทั้งสิ้น 670 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 222 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (Yamane.1996 : 583) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

1. จำแนกประชากรจำนวน 670 คน ออกเป็น 3 ชั้นปี ได้แก่ นักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 260 คน นักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 174 คน และนักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 236 คน

2. สุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละชั้นปีในข้อ 1 โดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (Yamane.1996 : 583) โดยใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 3 : 1 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 222 คน เป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 86 คน นักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 58 คน และนักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 78 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	260	86
2	174	58
3	236	78
รวม	670	222

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถาม ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 10 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ
- ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว60 (Thai GHQ60)
- ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
- ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน
- ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์
- ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 10 แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

วิธีการสร้างเครื่องมือ และการหาคุณภาพเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัว เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ()

1. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

() ชั้นปีที่ 1

() ชั้นปีที่ 2

() ชั้นปีที่ 3

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ค่าใช้จ่ายประจำเดือน บาท

4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้ต่อเดือน ประมาณ บาท

5. อาชีพของผู้ปกครอง

() รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง

() อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6. สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

- () โสด
- () คู่
- () หม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.2 ศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของ ชาติชาย หมั่นสมิคร(2542) และศักดิ์ดา พยัคฆโส (2545)

2.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ เจริญ กิริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพนรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 41 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฎิบัติการ จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.513 – 8.983

2.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8984

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่านเมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนเป็นบางครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนนาน ๆ ครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับกรกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมากจน แทบไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อ ที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
000	1. <u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u> ข้าพเจ้ามีเวลาทำการบ้านหลังเลิกเรียน ข้าพเจ้าไม่รู้จักรวบรวมแผนในการอ่าน หนังสือ					
000	2. <u>การทำการบ้าน</u> ข้าพเจ้าทำกิจกรรมและงานตามที่ครูมอบ หมาย เมื่อถึงกำหนดเวลายานข้าพเจ้าทำไม่สำเร็จ จึงไม่เข้าเรียนในวิชานั้น ๆ					
000	3. <u>การทบทวนบทเรียน</u> ข้าพเจ้าขาดสมาธิในการทบทวนบทเรียน ข้าพเจ้าอ่านและสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการ อ่านก่อนสอบ					
000	4. <u>การตั้งใจเรียน</u> ข้าพเจ้ากระตือรือร้นในการเรียน ข้าพเจ้าใจลอยขณะครูสอน					
000	5. <u>การวางแผนในการเรียน</u> ข้าพเจ้ามักไปเที่ยวสนุกกับเพื่อนจึงไม่ได้อ่าน หนังสือก่อนสอบ ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาเรียนในแต่ละวัน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ข้อความทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

เป็นประจำ

5

1

บ่อย

4

2

บางครั้ง

3

3

นาน ๆ ครั้ง

2

4

น้อยครั้งที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นิสัยทางการเรียนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นิสัยทางการเรียนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

3.2 ศึกษาแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนของ ขาดิชาขย นม่นสมัศร

(2542) แสงอรุณ พจนัฒนพล (2545) และศัศัศดว พยัศมโส (2545)

3.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตดเดมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนียมคัพทเฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 28 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปญจวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไมใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 19 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.665 – 6.323

3.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 3.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8631

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่านเมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ในอนาคตไม่มีการศึกษาจะทำงาน ผู้คนที่มีการศึกษาสูงไม่ได้					
00	ความพยายามและความตั้งใจจริง ของข้าพเจ้าจะช่วยให้ข้าพเจ้าได้สิ่ง ที่ต้องการ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ข้อความทางลบ

	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนน้อย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

4.2 ศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540) สุกัญญา แยมยิ้ม (2541) วงเดือน จงไพบุลย์(2543) และสุรศักดิ์ อัครอารีสุข (2544)

4.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 4.1 และ 4.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 20 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฎิบัติวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้

คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t -test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.770 – 6.062

4.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 4.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8048

ตัวอย่างแบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่านเมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้าไปถึงที่หมายก่อนเวลา					
00	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจ ถ้ามีคนมาขัดจังหวะเวลาทำงาน					
000	ข้าพเจ้าเป็นคนกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ดีที่สุด					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ข้อความที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี

	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์ในการแปลความหมายของบุคลิกภาพ (อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล. 2533 : 57 – 58)

คะแนนของแบบสอบถามบุคลิกภาพจะอยู่ระหว่าง 20 – 100 คะแนน

ผู้ที่ได้คะแนน 51 – 100 มีบุคลิกภาพแบบเอ

ผู้ที่ได้คะแนน 20 – 50 มีบุคลิกภาพแบบบี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว 60 (Thai GHQ60) ของเดวิด โกลด์ เบอร์ก และพอล วิลเลียมส์ (David Goldberg and Paul Williams, 1988) แปลเป็นภาษาไทยโดย นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคณะภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล แบบสอบถามไทย จี เอช คิว 60 (Thai GHQ = Thai General Health Questionnaire 60) ประกอบด้วยคำถาม 60 ข้อ เป็นแบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต เบื้องต้น ไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามภาวะสุขภาพจิต โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดในระยะ 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา

1. รู้สึกสบายและมีสุขภาพดี

() ดีกว่าปกติ () เหมือนปกติ () แย่กว่าปกติ () แย่กว่าปกติมาก

2. รู้สึกต้องการยาบำรุงให้มีกำลังวังชา

() ไม่เลย () ไม่มากกว่าปกติ () ค่อนข้างมากกว่าปกติ () มากกว่าปกติมาก

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้ตอบ 2 ข้อแรก จะได้คะแนน 0 คะแนน

ผู้ตอบ 2 ข้อหลัง จะได้คะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย (ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคนอื่น ๆ 2539.)

จุดตัดคะแนนใช้การนับจำนวนข้อที่ได้คะแนนทั้งหมดแล้วนำมารวมกันและมีจุดตัดคะแนนสำหรับแบบสอบถาม THAI GHQ 60 คือ 11/12 คะแนนตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไปถือว่าผิดปกติ

คะแนน 0 – 11 คะแนน มีสุขภาพจิตดี

คะแนน 12 – 60 คะแนน มีสุขภาพจิตบกพร่อง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

6.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

6.2 ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองของ ชาติชาย

หมั่นสมิคร (2542) แสงอรุณ พจน์พัฒน์พล (2545) และศักดิ์ดา พยัคฆ์โส (2545)

6.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 31 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 31 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t -test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.304 - 6.348

6.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 6.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8754

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่านเมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
000	1. พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ปกครอง ข้าพเจ้าตั้งใจปฏิบัติตามความต้องการของผู้ปกครอง ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อถูกบังคับให้ปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้ปกครองชอบ					
000	2. พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมเมื่อข้าพเจ้าทำอะไรดี ๆ ผู้ปกครองไม่ค่อยสนใจซักถามเกี่ยวกับเรื่องของข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ข้อความทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด

5

1

จริง

4

2

จริงบ้าง

3

3

จริงน้อย

2

4

จริงน้อยที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองไม่ดี

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

7.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

7.2 ศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนของ ชาติชาย นม้นสมิคร (2542) แสงอรุณ พจน์พัฒน์พล (2545) และศักดิ์ดา พัยคมใส (2545)

7.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 7.1 และ 7.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

7.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 18 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t - test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.125 - 6.323

7.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 7.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7520

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	1. สถานที่เรียน สภาพห้องเรียนเหมาะสมกับ ลักษณะวิชา					

00	โรงเรียนตั้งอยู่ในที่การเดินทางไม่สะดวก					
0	2. <u>สื่ออุปกรณ์การเรียน</u>					
00	สภาพห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง					
00	สื่อการสอนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ข้อความทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด

5

1

จริง

4

2

จริงบ้าง

3

3

จริงน้อย

2

4

จริงน้อยที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนไม่ดี

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

8.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

8.2 ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ของ ชาติชาย

หมั่นสมัค (2542) แสงอรุณ พจน์พัฒนพล (2545) และศักดิ์ดา พยัคฆ์โส (2545)

8.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 8.1 และ 8.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจ

สอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

8.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 22 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับ นักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้ คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มา เป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.053 – 7.000

8.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 8.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8759

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
000	1. <u>การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่ออาจารย์</u>					
	ข้าพเจ้าเชื่อฟังอาจารย์					
	ข้าพเจ้าไม่ชอบกระทำตามคำสั่งของอาจารย์					
000	2. <u>การปฏิบัติตนของอาจารย์ที่มีต่อนักเรียน</u>					
	อาจารย์มีเหตุผลต่อข้าพเจ้าดี					
	อาจารย์เข้มงวดและไม่เป็นกันเอง					

เกณฑ์การให้คะแนน	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ไม่ดี

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

9.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

9.2 ศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของ สุกัญญา แยมยิ้ม

(2541) ชาติชาย หมั่นสมัคร (2542) แสงอรุณ พจน์พัฒนพล (2545) และศักดิ์ดา พยัคฆ์โส (2545)

9.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 9.1 และ 9.2 ลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

9.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 23 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฎิบัติวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.306 – 6.768

9.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 9.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8556

ตัวอย่างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าทำการบ้านไม่ได้เพื่อนในห้องที่เข้าใจช่วยอธิบายได้					
00	เพื่อนในห้องต่างคนต่างอยู่ไม่สนใจกันและกัน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวก

ข้อความทางลบ

(คะแนน)

(คะแนน)

จริงที่สุด

5

1

จริง

4

2

จริงบ้าง

3

3

จริงน้อย

2

4

จริงน้อยที่สุด

1

5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (วิเชียร เกตุสิงห์.

2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนไม่ดี

ตอนที่ 10 แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

10.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน

10.2 ศึกษาแบบสอบถามปัญหาของนักเรียนของ ศิริระพร จันทโนทก (2538) และ
พิไลวรรณ แดงขาว (2545)

10.3 สร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดที่ได้จากข้อ 10.1 และ 10.2 ลักษณะเป็นแบบ
สอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 56 ข้อ แล้วนำไปหาความ
เที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิมจำนวน 3 คน
ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์
เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

10.4 นำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 56 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับ
นักเรียนโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา จำนวน 50 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงมาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง -
กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t - test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มา
เป็นแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 28 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.370 - 5.663

10.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 10.4 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบ
ถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อ
มั่น เท่ากับ .9192

ตัวอย่างแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านพอสมควร
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	เงินที่ได้จากผู้ปกครองไม่พอกับค่าใช้จ่ายของนักเรียน					
00	เรียนไม่ทันเพื่อน ๆ					
000	ที่พักอาศัยอยู่ไกลจากโรงเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
	(คะแนน)	(คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมาย แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 9)

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	นักเรียนมีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	นักเรียนมีปัญหปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	นักเรียนมีปัญหามาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขออนุญาต ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยาและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขออนุญาตนายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท และคณะภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ในการใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิต THAI GHQ 60
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยทำการ แจกแบบสอบถามในห้องเรียนของนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 222 ฉบับ และรับคืนมาครบทุกฉบับ ระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม 2546 ถึง 18 กรกฎาคม 2546
4. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามจำนวน 222 ฉบับ พบว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำมาตรวจ ให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t – test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับปัญหาของนักเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
Df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Squares)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ ในที่นี้คือค่าสมการพยากรณ์ ปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในรูปคะแนนดิบ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน ในที่นี้คือสมการ พยากรณ์ปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในรูปคะแนน มาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - Distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_1	แทน	ชั้นปีที่ 1
X_2	แทน	ชั้นปีที่ 2
X_3	แทน	ชั้นปีที่ 3

X_4	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X_5	แทน	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน
X_6	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
X_7	แทน	อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
X_8	แทน	อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
X_9	แทน	อาชีพรับจ้าง
X_{10}	แทน	สถานภาพโสด
X_{11}	แทน	สถานภาพคู่
X_{12}	แทน	สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่
X_{13}	แทน	นิสัยทางการเรียน
X_{14}	แทน	ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน
X_{15}	แทน	บุคลิกภาพ
X_{16}	แทน	สุขภาพจิต
X_{17}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง
X_{18}	แทน	ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน
X_{19}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์
X_{20}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ปัญหาของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพผู้ปกครองและสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของตัวแปรจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ค่าใช้จ่าย บุคลิกภาพ สุขภาพจิต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพผู้ปกครองและสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพของผู้ปกครองและสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ตัวแปรที่ศึกษา		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชั้นปี	ชั้นปีที่ 1	86	38.7
	ชั้นปีที่ 2	58	26.1
	ชั้นปีที่ 3	78	35.2
	รวม	222	100.0
อาชีพของผู้ปกครอง	รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	84	37.8
	ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	75	33.8
	รับจ้าง	63	28.4
	รวม	222	100.0
สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง	โสด	9	4.1
	คู่	171	77.0
	หม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่	42	18.9
	รวม	222	100.0

จากตาราง 2 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 222 คน เมื่อจำแนกตามชั้นปีที่กำลังศึกษาเป็นชั้นปีที่ 1 (X_1) มากที่สุดจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 3 (X_3) จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 เมื่อจำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครองพบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_7) จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมามีอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_9) 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และเมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ปกครองพบว่าสถานภาพคู่ (X_{11}) มากที่สุดจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมาสถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ (X_{12}) จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของตัวแปรจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ค่าใช้จ่าย บุคลิกภาพ สุขภาพจิต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัญหาของนักเรียน

ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของตัวแปรจำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ค่าใช้จ่าย บุคลิกภาพ สุขภาพจิต ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัญหาของนักเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา	$\bar{X}$	S	การแปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4)	2.67	.53	ปานกลาง
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5)	2,069.59	728.72	ปานกลาง
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_6)	11,263.69	6,444.12	ต่ำ
นิสัยทางการเรียน (X_{13})	67.52	11.79	ดีพอใช้
ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14})	73.11	10.66	ดี
บุคลิกภาพ (X_{15})	67.65	7.59	แบบเอ
สุขภาพจิต (X_{16})	11.61	11.34	บกพร่อง
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17})	55.99	9.03	ดีพอใช้
ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18})	32.68	4.89	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19})	45.54	7.94	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20})	45.32	8.73	ดีพอใช้
ปัญหาของนักเรียน (Y)	87.29	20.41	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 222 คน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของตัวแปรจำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14}) อยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5) นิสัยทางการเรียน (X_{13}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อยู่ในระดับดีพอใช้ สุขภาพจิต (X_{16}) บกพร่อง บุคลิกภาพ (X_{15}) เป็นแบบเอ และปัญหาของนักเรียน (Y) อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ผู้วิจัยได้นำมาหาค่าตัวแปรทั้งหมด 20 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1), ชั้นปีที่ 2 (X_2), ชั้นปีที่ 3 (X_3), ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4), ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5), ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_6), อาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_7), อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว (X_8), อาชีพรับจ้าง (X_9), สถานภาพโสด (X_{10}), สถานภาพคู่ (X_{11}), สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ (X_{12}), นิสัยทางการเรียน (X_{13}), ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14}), บุคลิกภาพ (X_{15}), สุขภาพจิต (X_{16}), สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}), ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18}), สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}), และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	Y
X ₁	1	.473**	-.585**	-.348**	.047	-.074	-.068	-.040	.115	.071	.063	-.124	.032	-.268**	-.152*	.119	-.103	.151*	-.011	-.477**	-.355**
X ₂		1	-.438**	.198**	-.077	.023	.001	.009	-.010	-.018	-.041	.053	.019	.160*	.037	-.101	.115	-.007	.073	.158*	.199**
X ₃			1	.173**	.023	.005	.068	.033	-.107	-.066	-.047	.078	-.050	.126	.121	-.028	.000	-.148*	-.056	.341**	.178**
X ₄				1	-.063	.029	.002	-.033	.033	-.046	-.120	.153*	.153*	.182**	.208**	-.106	.147*	-.062	.020	.240**	.131
X ₅					1	.275**	.240**	-.060	-.195**	-.004	.122	-.129	-.066	-.113	.007	.016	.018	-.045	-.027	-.032	-.021
X ₆						1	.269**	.024	-.314**	-.103	.098	-.053	.003	.126	.110	.036	.085	.063	.084	.068	.014
X ₇							1	-.557**	-.491**	.075	.139*	-.187**	-.017	.128	.097	-.073	.030	-.005	.125	.119	-.005
X ₈								1	-.450**	-.099	-.085	.141*	.001	-.082	-.008	.151*	.023	-.001	-.008	-.042	.007
X ₉									1	.023	-.060	.053	.016	-.052	-.096	-.079	-.057	.007	-.126	-.084	-.075
X ₁₀										1	-.376**	-.099	.020	.064	.019	-.066	-.066	.028	-.020	.021	.011
X ₁₁											1	-.865**	-.133*	.147*	-.045	-.025	.008	.019	-.002	-.019	.010
X ₁₂												1	.133*	.131	.039	.060	.025	-.034	.012	.010	-.016
X ₁₃													1	.428**	.448**	-.079	.376**	.233**	.367**	-.012	-.138*
X ₁₄														1	.576**	-.205**	.387**	.229**	.350**	.371**	.192**
X ₁₅															1	-.147*	.398**	.198**	.374**	.226**	.030
X ₁₆																1	-.135*	-.107	-.119	-.324**	-.261**
X ₁₇																	1	.259**	.404**	.141*	-.012
X ₁₈																		1	.475**	-.067	-.093
X ₁₉																			1	.010	-.234**
X ₂₀																				1	.630**
Y																					1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ดังนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปรได้แก่ ชั้นปีที่ 2 (X_2) ชั้นปีที่ 3 (X_3) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปรได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1) นิสัยทางการเรียน (X_{13}) สุขภาพจิต (X_{16}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ มีตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน มี 12 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_6) อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_7) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง (X_9) สถานภาพโสด (X_{10}) สถานภาพคู่ (X_{11}) สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) และลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ดังแสดงในตาราง 5 และตาราง 6

ตาราง 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	5	45,019.622	9,003.924	47.316**
Residual	216	47,072.346	217.928	
Total	221	92,091.968		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่ามีตัวแปร 5 ตัวที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา	b	SE _b	β	R	R ²	F
X ₂₀	1.366	.121	.584	.630	.394	144.795**
X ₂₀ X ₁₉	-.670	.126	-.260	.674	.450	91.314**
X ₂₀ X ₁₉ X ₂	5.296	2.293	.114	.685	.462	64.146**
X ₂₀ X ₁₉ X ₂ X ₈	4.929	2.120	.114	.692	.469	49.829**
X ₂₀ X ₁₉ X ₂ X ₈ X ₁₆	-.195	.094	-.108	.699	.477	41.316**

$$a = 55.092$$

$$R = .699$$

$$R^2 = .477$$

$$SE = 14.762$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่ามีตัวแปร 5 ตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังนี้ ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₂₀) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X₁₉) ชั้นปีที่ 2 (X₂) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X₈) และสุขภาพจิต (X₁₆) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนได้ร้อยละ 47.70

จากผลในตาราง 6 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 55.092 + 1.366X_{20} - .670X_{19} + 5.296X_2 + 4.929X_8 - .195X_{16}$$

และสมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .584X_{20} - .260X_{19} + .114X_2 + .114X_8 - .108X_{16}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัวและ ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียน ช่างฝีมือปทุมธานี

2. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านส่วนตัว ตัวแปรด้านครอบครัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ กับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

2. ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ส่งผลต่อปัญหา ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ปีการศึกษา 2545 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 260 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 174 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 236 คน รวมทั้งสิ้น 670 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 222 คน ชั้นปี ที่ 1 จำนวน 86 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 58 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 78 คน ที่มีระดับความเชื่อมั่น

ร้อยละ 95 (Yamane.1996:583) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรโดยใช้ ชั้นปีเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าใช้จ่ายประจำเดือน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และสถานภาพสมรสของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.513 – 8.983 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8984

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 19 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.665 – 6.323 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8631

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.770 – 6.062 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8048

ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว60 (Thai GHQ60) จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.304 – 6.348 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8754

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.125 – 6.323 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7520

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.053 – 7.000 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8759

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.306 – 6.768 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8556

ตอนที่ 10 แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.370 – 5.663 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9192

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขออนุญาต ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานีและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เพื่อขออนุญาตนายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคณะภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ภาฆาธิปไตย มหาวิทยาลัยมหิดล ในการใช้แบบคัดกรองสุขภาพจิต THAI GHQ 60

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเอง โดยทำการ แจกแบบสอบถามในห้องเรียนของนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น 222 ฉบับ และรับคืนมาครบทุกฉบับ ระหว่างวันที่ 14 กรกฎาคม 2546 ถึง 18 กรกฎาคม 2546

4. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามจำนวน 222 ฉบับ พบว่าสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงนำมาตรวจ ให้คะแนน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผล ต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t -test
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับปัญหาของนักเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
 - 3.2 วิเคราะห์ตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 2 (X_2) ชั้นปีที่ 3 (X_3) ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน (X_{14}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 (X_1) นิสัยทางการเรียน (X_{13}) สุขภาพจิต (X_{16}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน มี 12 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_4) ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_6) อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_7) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_8) อาชีพรับจ้าง (X_9) สถานภาพโสด (X_{10}) สถานภาพคู่ (X_{11}) สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ (X_{12}) บุคลิกภาพ (X_{15}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง (X_{17}) และลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน (X_{18})
4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{20}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ (X_{19}) ชั้นปีที่ 2 (X_2) อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว (X_8) และสุขภาพจิต

(X_{16}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนได้ร้อยละ 47.70

5. สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน เขียนได้ดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 55.092 + 1.366X_{20} - .670X_{19} + 5.296X_2 + 4.929X_8 - .195X_{16}$$

5.2 สมการพยากรณ์ปัญหาของนักเรียน ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .584X_{20} - .260X_{19} + .114X_2 + .114X_8 - .108X_{16}$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปรได้แก่ ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.1. นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 มีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะการที่นักเรียนเมื่ออยู่ชั้นปีที่สูงขึ้นก็ย่อมได้รับประสบการณ์ที่มากขึ้น มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจนขึ้นทำให้มีความพร้อมจะพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ต่อไป อีกทั้งนักเรียนจะสามารถปรับตัวเรียนรู้และแสวงหาวิธีปฏิบัติตน หรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเพื่อให้ตนเองเกิดความรู้สึกรับมือและพึงพอใจ (จิตนา ยูนิพันธุ์, 2524 : 122-135) ทำให้ นักเรียนมองตนเองและปัญหาในทางที่เป็นจริงมากขึ้น จึงทำให้ระดับชั้นปีที่ 2 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน

1.2. นักเรียนชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นปีที่ 3 มีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา ต้องไปรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือฝึกงาน ในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนเหล่านี้ ได้ฝึกการปรับตัวเพื่อแก้ไขปัญหา และได้เรียนรู้สิ่งที่ตนยังไม่เคยได้รับจากภายในห้องเรียน จะเป็นการช่วยให้นักเรียนมองสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริงและยอมรับสิ่งต่าง ๆ ได้ ตลอดจนนักเรียนก็ได้สัมผัสประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้จนเกิดความเข้าใจ สามารถมองเห็นแนวทางการแก้ปัญหาในวิธีการที่สมเหตุสมผลมากขึ้น ทำให้มีความเข้าใจตนเอง และปรับตัวให้ตนเองมีปัญหาน้อยลง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประนอม แสงจันทร์ (2529 : 159) พบว่า นักศึกษาชั้นปี 4 มีความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีรองลงมา ซึ่งก็คือชั้นปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน

1.3. ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมากจะมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีจุดหมายในชีวิตชัดเจน ที่จะศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพจึงทำให้เป็นบุคคลที่มีการวางแผน และปฏิบัติตนเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจไว้ เมื่อพบปัญหาอุปสรรคก็พยายามแก้ไข จนกระทั่งทุกอย่างผ่านพ้นไปด้วยดี ด้วยคุณลักษณะดังกล่าวส่งผลให้มีความเพียรพยายาม ในการที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการเรียนก็ตั้งใจเรียนอย่างดีที่สุด ทำให้มีผลการเรียนที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ส้ารวาย ประไพศรี (2544 : 99) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีย่อมมีการปรับตัวด้านการเรียนดีด้วย ทั้งนี้เพราะเมื่อนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและจะทำให้เกิดแรงจูงใจหรือมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในตนเอง กล้าที่จะแสดงออก เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนเป็นผลให้การดำรงชีวิตในของสังคมได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือผู้อื่นได้ ไม่มีปัญหาทางจิตใจ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง จึงทำให้ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน

1.4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนดีจะมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี นักเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นสิ่งสำคัญและนักเรียนต้องการได้รับการยอมรับจากเพื่อน การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนทำให้เกิดความสบายใจ อบอุ่นใจ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ห่วงใยและไว้วางใจกัน เมื่อมีปัญหาทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวก็สามารถปรึกษาเพื่อนในห้วงได้ ดังที่ เฟลด์แมน และนิวคอมป์ (ประกอบ คูปรัตน์. 2525 : 179 – 180 ; อ้างอิงมาจาก Feldman and Newcomb. 1973) กล่าวว่าเพื่อนสามารถให้กำลังใจในเรื่องทั่วไปซึ่งไม่สามารถหาได้จากอาจารย์ และชั้นเรียน เพื่อนสามารถช่วยเหลือในด้านการเรียน เพื่อนทำให้นักเรียนมีความมั่นใจยิ่งขึ้น และเพื่อนยังช่วยทำหน้าที่ฝึกการเข้าสังคมแก่นักเรียนด้วย

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดี เพราะการให้ความรัก ความห่วงใย และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชั้นเรียน ทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็สามารถปรึกษาเพื่อนได้ ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน ขยันอ่านหนังสือ จึงทำให้สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาของนักเรียน

2. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน มี 4 ตัวแปรได้แก่ ชั้นปีที่ 1 นิสัยทางการเรียน สุขภาพจิต และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.1. นักเรียนชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนชั้นปีที่ 1 มีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะไม่สามารถปรับตัวเมื่อเกิดปัญหาได้ นักเรียนในชั้นปีที่ 1 มีความ ขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน ตลอดจนมีความรู้สึกคับข้องใจ ไม่รู้จักจัดเวลาในการเรียน ปรับตัวเข้ากับสังคมกับกลุ่มเพื่อน เริ่มมีกิจกรรมนอกเหนือจากการเรียนมากขึ้น ทำให้อาจลดความเอาใจใส่ในการเรียนลง และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดวงใจ กศานติกุล (2527 : 83) พบว่า ร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้มีปัญหาทางจิตใจ โดยเฉพาะ นักศึกษาปีแรกที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับการศึกษาแบบใหม่ มีความกังวลใจกับการต้องแยกจากครอบครัว หรือ ภูมิลำเนาเดิม จึงทำให้ชั้นปีที่ 1 มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน

2.2. นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนน้อยจะมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีนิสัยทางการเรียนที่มีพฤติกรรมทางการเรียนที่แสดงออกอย่างไม่สม่ำเสมอในการใช้เวลาเรียนและการทำงาน เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง ไม่มีสมาธิในการเรียน ไม่มีการวางแผนการเรียน ไม่แบ่งเวลาเรียนหรือทบทวนบทเรียนจึงมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ไม่รู้จักแสดงหาความรู้ด้วยตนเองไม่มีความขยันอดทน ไม่มีความรับผิดชอบ จึงทำให้นักเรียนไม่มีความภูมิใจในตนเอง และไม่ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมหวัง พิริยานูวัตร (2523 : 68 – 82) พบว่า สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม ไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน จึงทำให้นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน

2.3. สุขภาพจิต มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะสุขภาพจิตเป็นความสมบูรณ์ทางจิตใจของมนุษย์ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปราศจากโรคจิต โรคประสาท มีความสามารถในการปรับตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสมมีความมั่นคงทางจิตใจ มีสมรรถภาพในการทำงานมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น และสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 6) นักเรียนมีสุขภาพจิตดีจึงเป็นบุคคลไม่มีปัญหาจึงทำให้สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน

2.4. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ไม่ดีจะมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะถ้าปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ไม่ดี ทั้งอาจารย์และนักเรียนต่างมีความสัมพันธ์ไม่ดีต่อกัน อาจารย์ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็น หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความกลัว ไม่กล้าแสดงออก

ทำให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุษ (Bush. 1942 : 645 – 656) พบว่า อาจารย์พยายามทำความเข้าใจกับนักเรียน ให้ความเห็นอกเห็นใจนักเรียน รู้จักส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียนจะเรียนได้ดีมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและมีความสามารถปรับตัวได้สูง ซึ่งกับอาจารย์ที่ มุ่งสอนโดยวิธีกดดันให้นักเรียนยอมรับความต้องการของตน ผลที่สุดนักเรียนจะไม่พอใจ ในตัวอาจารย์และเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควรทำให้เกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียน จึงทำให้สัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับอาจารย์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาของนักเรียน

3. ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน มี 12 ตัวแปรได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพรับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว อาชีพรับจ้าง สถานภาพโสด สถานภาพคู่ สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง และลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

3.1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องการที่จะพัฒนาผลการเรียนของตนให้ดีขึ้น จึงตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น การปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ดังที่ ลินด์เกรน (Lindgren. 1969 : 48 – 51) กล่าวว่า เหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติตนทางการเรียนร้อยละ 33 ความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 เขาวินิจฉัย ร้อยละ 15 นอกนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ

ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจมองตนเองในทางลบ มีความรู้สึกที่ตนเองเรียนไม่เก่ง ไม่มีค่า และไม่เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ทำให้เกิดความท้อถอย ขาดกำลังใจในการเรียน ไม่สนใจการเรียน ไม่อ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน

3.2. ค่าใช้จ่ายต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงบางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะรู้จักประมาณ ในการใช้จ่าย รู้จักจัดสรรงบประมาณ รู้จักวางแผนด้านการเงินที่ดี รู้จักปรับตัวในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับรายได้

ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงบางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เนื่องจาก ไม่รู้จักการจัดสรรการเงินทำให้เกิดความกังวล ขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา (2530 : 8 – 11) ที่กล่าวว่า การที่นักศึกษามีปัญหาค่าใช้จ่ายในขณะที่ศึกษาทำให้มีความคับข้องใจ เป็นห่วงกังวล

3.3. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีบางคนมีปัญหาน้อย ขึ้นอยู่กับผู้ปกครองมีความสนใจ ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ หรือนักเรียนรู้จักใช้เงินให้มีคุณค่าเกิดประโยชน์มากที่สุด ตามฐานะของครอบครัวก็จะไม่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นกับนักเรียน

ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีบางคนมีปัญหามาก เกิดจากนักเรียนไม่มีผู้ปกครองคอยเอาใจใส่ดูแล คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ และไม่รู้จักประหยัด ใช้เงินฟุ่มเฟือย ไม่เกิดประโยชน์ จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียนได้

3.4. อาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายบางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ดี มีการวางแผนในการใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสมตามฐานะ มีการสนับสนุนส่งเสริมในเรื่องที่นักเรียนสนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือเรื่องส่วนตัว มีเวลาที่จะให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ กับนักเรียน มีความเป็นอยู่ดี เป็นครอบครัวที่อบอุ่น ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาน้อย

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายบางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองมีรายได้ไม่แน่นอน บางครั้งต้องไปกู้หนี้ยืมสินเพื่อมาใช้จ่ายในครอบครัว ไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่นักเรียน มีความเป็นอยู่ไม่มั่นคง ทำให้สภาพครอบครัวไม่อบอุ่น ผู้ปกครองไม่มีเงินสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนในเรื่องการเรียนและเรื่องส่วนตัว นักเรียนเกิดความวิตกกังวล ส่งผลให้มีผลการเรียนต่ำ การเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ มีข้อจำกัด ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหามาก

3.5. สถานภาพโสดไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพโสดบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพโสดบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพโสดบางคนมีปัญหาน้อยทั้งนี้เพราะผู้ปกครองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อนักเรียน ให้ความรักดูแลเอาใจใส่ ห่วงใย เป็นที่ปรึกษาปัญหาต่าง ๆ และให้การดูแลอุปการะนักเรียนในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น จะทำให้นักเรียนเป็นคนที่มีความมั่นใจและเป็นตัวของตัวเอง สามารถที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ด้วยดี

ในทางตรงกันข้ามถ้านักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพโสดบางคนมีปัญหามากทั้งนี้เพราะนักเรียนไม่กล้าปรึกษาปัญหาต่าง ๆ เกิดจากความไม่สนิทสนมเท่ากับบิดามารดาของตน ทำให้เกิดความห่างเหินกัน เกิดช่องว่างระหว่างวัย เมื่อมีความขัดแย้งกันจะทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันได้มากกว่า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เลิศดำรงค์เดช และคนอื่น ๆ (2525 : 1 - 3) ที่ได้ศึกษาสุขภาพจิตเด็กและเยาวชน และงานสารานุกรมสุขภาพจิตฐาน พบว่า กลุ่มนักเรียนวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับบิดา มารดา มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาด้านสุขภาพจิตสูงกว่า วัยรุ่นที่อยู่กับบิดามารดา

3.6. สถานภาพคู่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพคู่บางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพคู่บางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพคู่บางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีครอบครัวที่อบอุ่นสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครอง ราบรื่น คอยดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาความสามารถของนักเรียนในทุก ๆ ด้านที่นักเรียนสนใจ สภาพครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อทัศนคติหรือพฤติกรรมของเด็ก เพราะบิดา มารดาหรือบุคคลในครอบครัวย่อมมีอิทธิพลในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้กับเด็ก (สุพัตรา สุภาพ. 2521 : 50) และรุจ วังษ์ (2515 : 36) กล่าวว่า บิดา มารดา และผู้ปกครองนับเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และคลุกคลีอยู่กับเด็กเป็นประจำ เป็นระยะเวลาที่ยาวนานกว่าคนอื่น ๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด ในด้านความประพฤติและการดำเนินชีวิต

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพคู่บางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้ เพราะสัมพันธภาพระหว่างผู้ปกครองไม่ราบรื่น มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของนักเรียนอย่างมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิลวรรณ ศิริขันธ์กุล (2535 : 76) ที่ได้ศึกษา สภาพจิตใจของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวปกติ มีสภาพจิตด้านการปรับตัวทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนในครอบครัวที่แตกแยก

3.7. สถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่บางคนมีปัญหา น้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ บางคนมี ปัญหา

นักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่ บางคนมี ปัญหา น้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองของนักเรียนปฏิบัติตนต่อนักเรียนดี เป็นทั้งบิดา มารดาในเวลา เดียวกันจึงมีการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียนรู้ ยังสามารถให้ความ อบอุ่นกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่มีผู้ปกครองสถานภาพหม้าย หรือหย่า หรือแยก กันอยู่ บางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองของนักเรียนปฏิบัติตนต่อนักเรียนไม่ดี ทั้งนี้เนื่อง มาจากผู้เลี้ยงดูไม่มีฐานะมากนัก ต้องแบกภาระค่าใช้จ่ายมาก ไม่ค่อยมีเวลาในการอบรมเลี้ยงดู ไม่มีเวลาให้กับนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สุชา และสุรางค์ จันทน์เฒ (2529 : 166 -167) ได้ กล่าวว่า ถ้าเด็กมาจากครอบครัวที่แตกแยก แสดงว่า บิดา มารดาหย่าร้างกัน จะทำให้เด็กขาด ความสุข เกิดการเบียดเบียนบ้าน คิดว่าตนไม่เป็นที่ปรารถนาของครอบครัว จึงกลายเป็นเด็กที่มี ปัญหาในที่สุด

3.8. บุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่านักเรียนที่มี บุคลิกภาพแบบเอบางคนมีปัญหา น้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมี ปัญหา

นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีปัญหา น้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนมีความ มานะพยายาม ชอบฟันฝ่าอุปสรรคและแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นคนรักความก้าวหน้า ไม่ชอบหยุดนิ่ง จะทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็วเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเอบางคนมีปัญหา มาก ทั้งนี้ เพราะนักเรียนมีความเร่ร่อนชอบการแข่งขันมากเกินไป และทนไม่ได้อับการทำงานล่าช้าบางครั้ง ทำให้มีปัญหา กับบุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วย มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่นส่งผลเสียต่อ สุข ภาพร่างกาย และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธพร้อมกับแสดงความก้าวร้าวออกมาได้ง่าย

3.9. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองบางคนมีปัญหามาก

นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองบางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนทั้งของนักเรียนและผู้ปกครองในด้านที่ดีโดยทั้งสองฝ่ายต่างปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ให้ความรักห่วงใย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เมื่อประสบปัญหาก็ก็นำเข้าปรึกษาหารือกัน นักเรียนก็จะประพฤติตนในทางที่ดี

ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองบางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนทั้งของนักเรียนและผู้ปกครองในด้านที่ไม่ดีโดยทั้งสองฝ่ายต่างมีสัมพันธภาพในครอบครัวมีแต่การทะเลาะวิวาท ดุด่า หรือเข้มงวดกวดขันมากเกินไปก็จะทำให้เด็กขาดความรัก เบื่อหน่ายบ้าน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เด็กมีความประพฤติที่เป็นปัญหาได้ (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. 2529 : 166 – 167)

3.10. ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาของนักเรียน แสดงว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนทำให้นักเรียนบางคนมีปัญหาน้อย ขณะเดียวกันลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนทำให้นักเรียนบางคนมีปัญหามาก

ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนทำให้นักเรียนบางคนมีปัญหาน้อย ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนที่ดี ประกอบด้วย สถานที่เรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้ดี ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนมีความทันสมัยและมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ทำให้เกิดความกระตือรือร้น ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน ส่งผลทำให้นักเรียนมีปัญหาน้อย ดังที่ลอว์เรนซ์ (Lawrence. 1976 : 418) กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้นักเรียนสนใจเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่น ๆ (2524 : 182 – 187) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบ กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและน่าสนใจ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมทั่วถึงกัน

ในทางตรงกันข้ามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนทำให้นักเรียนบางคนมีปัญหามาก ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอนที่ไม่ดี สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน สถานที่เรียนคับแคบ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ขาดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้นักเรียนมีปัญหามาก ดังที่ สุชา จันทน์เอม (2528 : 142) กล่าวว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของ

นักเรียนที่เกิดจากครู ได้แก่ ครูลำเจียง รักเด็กไม่เท่ากัน ครูไม่เอาใจใส่การสอน ขาดเทคนิคและวิธีการสอนที่ดี ครูขาดลักษณะของการเป็นครูที่ดี และครูไม่เข้าใจในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ วลีวรรณ ศรตะระวิวัฒน์ (2536 : 78) ที่ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่าบรรยากาศในห้องเรียน เป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลกับผู้เรียนได้

4. ตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปยังตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ ชั้นปีที่ 2 อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว และสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนได้ ร้อยละ 47.70

4.1. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับแรก แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเป็นตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุด ทั้งนี้เพราะนักเรียนต้องใช้เวลาอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าอยู่ที่บ้านในวันหนึ่ง ๆ ถ้านักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีความสนิทสนมเป็นกันเองระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน มีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในเรื่องส่วนตัวและหรือการเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใกล้ชิดห่วงใยกัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกัน ทั้งนี้เด็กวัยเดียวกันจะกล้าที่จะพูดคุยในเรื่องส่วนตัวกับเพื่อนในวัยเดียวกันมากกว่าที่จะปรึกษาผู้ปกครอง ทำให้มีความสุขขณะที่อยู่สถานศึกษาเกิดความผูกพัน มีความต้องการที่จะมาเรียน ไม่ขาดเรียน นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน ก็จะมีเพื่อนช่วยเหลือและเป็นการกำลังใจแก่กันและช่วยเหลือกันด้านการเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาน้อย สอดคล้องกับการศึกษาของแก๊ง และ เบอร์ลินเนอร์ (ชนนุช บุญสิทธิ์, 2541 : 28 ; อ้างอิงจาก Gage and Berliner, 1979 : Educationnal Psychology.) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักเรียนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ มาริษา นาคทับที (2540 : 87) ที่ศึกษาเรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำประชาธิปไตยของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยชนประทาน จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่าสัมพันธภาพระหว่างนิสิตกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับสอง แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผลเรียน นอกจากตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งนี้เพราะการที่อาจารย์กับนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีความเป็นกันเอง ให้ความห่วงใย ให้ความสนใจ คอยช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาด้านต่าง ๆ นักเรียนจะมีความอบอุ่นมีความรู้สึกดีต่ออาจารย์ ทำให้มีความ

กระตือรือร้น เอาใจใส่ด้านการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ บุช (วิลเลียม บุกทงชาว. 2527 : 16 ; อ้างอิงจาก Bush. 1942 : 645 – 656 ; Journal of Education Research.) ที่ศึกษาพบว่าสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนนั้น จะส่งเสริมให้เด็กได้ปรับตัวดีขึ้น และตั้งใจ มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงข้ามกัน ถ้าสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีนั้น จะเป็นตัวทำลายศักยภาพของเด็กให้ด้อยลงไปด้วย

4.3. นักเรียนชั้นปีที่ 2 ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับสาม แสดงว่า นักเรียนชั้นปีที่ 2 เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และตัวแปร สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ ทั้งนี้เพราะ นักเรียนชั้นปีที่ 2 เริ่มเรียนเนื้อหาวิชาที่ยากขึ้น ภาระหน้าที่ในความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น เริ่มนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากชั้นปีที่ 1 มาปรับใช้แก้ปัญหาทั้งด้านการเรียน ด้านงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การปรับตัวเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ และพร้อมที่จะยินยอมรับการเปลี่ยนแปลง นักเรียนเมื่ออยู่ชั้นปีที่สูงขึ้นก็ย่อมได้รับการยอมรับที่มากขึ้น มีเป้าหมายในชีวิตชัดเจนขึ้นทำให้มีความพร้อมจะพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ต่อไป อีกทั้งนักเรียนจะสามารถปรับตัวเรียนรู้และแสวงหาวิธีปฏิบัติตน หรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเพื่อให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบและพึงพอใจ (จิตนา ยูนิพันธุ์. 2524 : 122-135)

4.4. อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับสี่ แสดงว่าอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว เป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ และตัวแปรชั้นปีที่ 2 ทั้งนี้เพราะอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว เป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจ ส่งผลให้ผู้ปกครองต้องดิ้นรนแข่งกับเวลาในการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะไม่ค่อยมีเวลาดูแลเอาใจใส่นักเรียนเท่าที่ควร นักเรียนบางคนหลังจากเลิกเรียนต้องรีบไปช่วยผู้ปกครองทำงาน ไม่มีเวลาในการอ่านหนังสือ ทำการบ้าน และทบทวนบทเรียน จึงทำให้ผลการเรียนของนักเรียนลดต่ำลง จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ พุ่มเพชร (2525 : 68 – 70) พบว่า นักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ทำนา ทำสวน รับจ้าง และรับราชการ มีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน

4.5. สุขภาพจิต ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่าสุขภาพจิตเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์ ตัวแปรชั้นปีที่ 2 และตัวแปรอาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี ย่อมมีพื้นฐานทางครอบครัวที่ดีและมีความอบอุ่น ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง เมื่อนักเรียนมีสุขภาพจิตดี ก็จะทำให้นักเรียนร่าเริงแจ่มใส มีความรับผิดชอบสูง และมีความประพฤติดี เป็นคนมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ชอบช่วยเหลือผู้อื่นมีมนุษยสัมพันธ์

ที่ดีกับเพื่อนร่วมห้อง ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นเป็นคนมีเหตุผล และเข้าใจสภาพความเป็นจริง ยอมรับตนเอง วนิดา ไชยวัช (2521 : 1) กล่าวว่า สุขภาพจิตดี คือ การปรับปรุงท่าทีของตนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์เพื่อให้ความสุขเกิดขึ้นแก่ตน

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ทราบว่าปัญหาของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบาย เพื่อหาทางป้องกันปัญหาของนักเรียน ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน ในการวางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

2. จากการศึกษาพบว่า มีตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สามารถพยากรณ์ปัญหาของนักเรียนได้ดีที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เน้นให้อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรม อบรมนักเรียนเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกับเพื่อน ซึ่งเป็นวิธีการในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

ข. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียน เช่น การปรับตัว แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคติต่อการเรียน ความสนใจและความถนัดของนักเรียน หลักสูตรการเรียนการสอน ศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน เป็นต้น

2. ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนในระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอุดมศึกษา เป็นต้น

3. ควรนำตัวแปรที่พยากรณ์ ปัญหาของนักเรียนได้ดีที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไปทำการทดลองโดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่ม การปรับพฤติกรรม เป็นต้น เพื่อพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ อุ่นใจ. (2535). ผลของการใช้เทคนิคการพยากรณ์ที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามร้อยยอดวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2524). สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- กรมการแพทย์. (2524). คู่มือสุขภาพจิตสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- กรรณิการ์ พินศิริกุล. (2524). การสำรวจปัญหาการเรียนสังคมและส่วนตัวของนักเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กลุวรรณ วิทยาวงศจุ. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บารุงสาส์น.
- กศยา แสงเดช. (2518). การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชัยภูมิ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิท ประวาลพฤกษ์. (2534). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- คมเพชร ฉัตรศุกกุล. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษา ป.กศ.ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2531). ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526 – 2531 ฉบับอภินันทนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์เยาวชนไทยกับการมุ่งอนาคต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จรรยา สุวรรณทัต. (2539,ธันวาคม). "การวิจัยสถานการณ์การวิจัยทางจิตวิทยาในประเทศไทย มนุษยนิยม," *ศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา*.10(1) : 51-64.
- จักรวาล ภูวนันท์. (2537). *ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน สถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา การแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- จันทนา สุวรรณอาสน์. (2532). *สุขภาพจิตของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- จันทร์ โกศล.(2530). *สุขภาพจิตของพยาบาลเทคนิคที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจิตเวชในประเทศไทย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล. (2530). *สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- จิตรา วสุวานิล. (2538). *สุขภาพจิตและการปรับอารมณ์. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พานิชย์.*
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. (2521). *จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.*
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม. (2527). *พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพฯ : มิตรนราการพิมพ์.*
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สภาวิชาชีพพยาบาล กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ชาติชาย หมั่นสมัค. (2542). *การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ชีรวัดน์ นิเจนตร. (2522). *สภาพเชิงจิตและสังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

- เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. (2520). *การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน ,อรพินทร์ ชูชม และสุภาพร ลอยด์. (2529). *รายงานการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. รายงานวิจัย ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา.
- เดิมศักดิ์ คทาวนิช. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ*. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคนอื่น ๆ. (2539,มกราคม – มีนาคม). "ความเชื่อถือได้และความมั่นคงของ General Health Questionnaire,". *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 41(1) : 1-17.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นатыา ปิลันธนานนท์. (2526). *อนาคตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นิภา นิธยาน. (2520). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สารศึกษาการพิมพ์.
- นิลวรรณ ศิริอังกุล. (2535). *สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร*. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). *รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน*. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ. (2530). *ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร*. ปรินุญยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประดินันท์ อุปรนัย. (2523). "การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน," *เอกสารการสอนชุดระบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : สารมวลชนจำกัด.

- ประนอม แสงจันทร์. (2529). ความพึงพอใจในการศึกษาวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล
ในสถานศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา)
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกาศิ์ สุจินตบุตร. (2522). สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ประยุทธ์ วัชรดิษฐ์. (2514). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนรู้และระดับความมุ่งมั่นในการเรียนของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมสาธิต
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2513 / 2514. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- ประสิทธิ์ พุ่มเพชร. (2514). ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม การเรียนและ
ความสนใจในอาชีพของนักเรียนช่างกลปีที่ 3 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาของรัฐบาล กับโรง
เรียนอาชีวศึกษาของเอกชนในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ปีการศึกษา 2514. ปรินูญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.
- ประหยัดศรี เกื้ออนศิริ. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการ
ศึกษาของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชั่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ปทุมศรี พวงสุวรรณ. (2533). "ชีวิตในมหาวิทยาลัย : การพัฒนาคุณภาพนักศึกษา," วารสารส่งเสริม
ประสิทธิภาพการสอน. 2(2) : 1 – 3 .
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
- ฝน แสงสิงแก้ว. (2521). เรื่องของสุขภาพจิต. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2525). ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธกิจอักษร.
- พิมพ์มาศ ตันต์เจริญรัตน์. (2532). ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยา
เขตตาก. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์ศรี เปานิล. (2530). บรรยาการการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร ตามทัศนะของนิสิตและอาจารย์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิไลวรรณ แดงขาว. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรง
เรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ.

ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ไพบูลย์ อ่อนมั่ง. (2533). *สุขภาพจิตของครอบครัวทหารเรือในเขตกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ภาวนา ใจประสาธ. (2534). *การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มนูญ แป้นเจริญ. (2522). *การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษา*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มาริษา นาคทับที. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำแบบประชาธิปไตยของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์วิทยาลัยการชลประทานจังหวัดนนทบุรี*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

มาลินี อยุธยา. (2525). *การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยิ่งยง ยุทธศักดิ์. (2539). *พฤติกรรมทางสังคมของเด็กที่มีลักษณะครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ยุทธชัย รัตนพงษ์เพียร. (2538). *การแก้ปัญหาการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ โดยการสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่มในโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

เยาวนารถ อุทัยมกุล. (2538). *สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

รัตนา ประเสริฐสม. (2526). *การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมอนามัยของนักเรียนประถมศึกษา*. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

รุจ วังสี. (2515, ธันวาคม). "ปัญหาการหย่าร้างในครอบครัว." วารสารประชาศึกษา. 1(2) :12-14.

_____. (2519). แนะนำการทำมาหากินของชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

วงเดือน จงไพบูลย์. (2543). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วลีวรรณ ศรเดชะวิวัฒน์. (2536). ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

วัฒนา พุ่มเล็ก. (2533). การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2527). รายงานการวิจัยเรื่องนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร อาวะกุล. (2537). เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์การพิมพ์.

_____. (2543). บุคลิกภาพ เทคนิคและหลักการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2529). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ศรีระพร จันทโนทก. (2538). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2536). ทฤษฎีจิตวิทยานุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์.

ศศิพันธ์ ทองลัดดี. (2542). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันราชภัฏเชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศักดิ์ดา พัยคมโส.(2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดสะแกงาม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2523). *การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สงศรี จัยสิน. (2536,กันยายน - ธันวาคม). "สุขภาพจิต," *ทีมงานสุขภาพจิตชุมชนโรงพยาบาลศรีธัญญา. 1(3) : 32-36.*
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2527). *จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : พิระพินา.*
- สมจิตต์ เพิ่มพูน. (2532). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้เทคนิคการพยากรณ์กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมชาย ธีรธนกุล.(2526). *จิตวิทยาวัยรุ่น. พิษณุโลก : โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.*
- สมศักดิ์ สีดากุลฤทธิ์. (2545). *ปัจจัยการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อเอกลักษณ์วิชาชีพและพฤติกรรมกาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของครูแนะแนว. ปริญญานิพนธ์ วท.ด. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิยะดา ศรีจันทร์.(2523). *"การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู," รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.*
- สำร่าย ประไพศรี. (2544). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวด้านการเรียนในระบบไตรภาค ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ลีปพนนท์ เกตุทัต .(2521, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). "ทิศทางการศึกษาของไทย," *สภาการศึกษา. 12(22) : 5 – 8.*
- ลฤกัญญา แยมยิ้ม. (2541). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุจิต สุวรรณชีพ. (2537). *ปัจจัยทางสังคมจิตใจและสุขภาพ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.*

- สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม. (2521). *จิตวิทยาในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- สุชา จันทรเอม. (2527). *จิตวิทยาการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุนิสา หรือเจริญ. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพสังกัดสภากาชาดไทย แพทย์ ศาสตร์ กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุพัทธา สุภาพ. (2521). *จะเลือกคู่อะไรดี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2540). *12 ส. พัฒนาคน พัฒนางาน*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- _____. (2540). *กลยุทธ์การมีมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้งานไปได้ดี*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุพิทยา ธีระกุล. และคนอื่น ๆ. (2524). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์วิทยาการ.
- สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. (2542, มกราคม - ธันวาคม). "พ่อแม่ที่สงของเด็ก," *ศูนย์สุขวิทยาจิต*. (3) : 1-11.
- สุภา มาลากุล. (2518). "สุขภาพจิตของเด็กนักเรียน," *การอบรมครูแนะแนวรุ่น 1*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- สุพงษ์ อำพันวงษ์. (ม.ป.ป.). *ปัญหาชีวิตและสุขภาพ*. กรุงเทพฯ : ธนบรรณ.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์และคณะ. (2518). *สุขภาพจิตเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- แสงอรุณ พจน์พัฒนพล. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- องค์การอนามัยโลก (WHO). *Human Health Encyclopaedio Britianica*. (1973). Volumn 8. (U.S.A.).
- อนนต์ อนันตรังสี. (2521). *หลักการแนะแนวจิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อัจนรา สุขารมณ. (2529). *จิตวิทยาคลินิกเกี่ยวกับเด็ก*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- _____. (2541). *อิทธิพลของครูและโรงเรียนที่มีต่อสุขภาพจิตเด็ก*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

จัมพร โอตระกูล. (2537, ธันวาคม). "หลักการสอนเพศศึกษาแก่เด็กและเยาวชน," *สถาบันสุขภาพจิต*. 2(3) : 46-48.

อุโฆษ ปันสุวรรณ. (2523). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการปฏิบัติงานและสุขภาพจิตของครูอาจารย์ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกองการศึกษาพิเศษ*. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุทุมพร ทองอุไร. (2522). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อมหาวิทยาลัยเปิด*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอนกกุล กรี่แสง. (2526). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิษณุโลก : โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.

Baskin, Samul. (1968). *Higher Education*. New York : McGraw Hill Book Company.

Bratcher, Donald Lee. (1976, February). "Counseling Program to Meet the Needs of Students at a Small Liberal Arts College," *Dissertation Abstracts International*. 37(8) : 4855 – A .

Callins, Paul Leon. (1976, April). "Self – Perceived Problems of International Students Attending Harvard University," *Dissertation Abstracts International*. 37(10) : 4859 – A.

Carr. James Franes. (1956). "The Problem Area of a Selected Group at Florida State University As Indicated by The Mooney Problem Checklist," *Thesis Abstract Series.V.7.93-97*, Indiana School of Education. Indiana University.

Cogan, Morris L. (1975, January). "Studies of Teacher Behavior," *The Journal of Experimental Education*. 26(16) : 135.

David, James S. and Pual A Hare. (1956, April). "Button – Down collar Culture : A Study of Undergraduate Life at a Men's College," *Human Organization*. 14(22) : 13 – 20; Winter.

Gronlund. (1959). *Sociometry in the Classroom*. New York : Harpe.

Holmstorm. R.L.Jussila and Kunen K Vauh. (1987, April). "Assessment of Mental Health and Illness, Considered in the Light of a 1-3 year Longitudinal Study" (Mental Health of the Finish Student, Follow up, Report III) *Acta. Psychoictry Scandia*. (Suppl). (333) : 1 – 222 .

Kanner and others. (1975). "The Mental Environment," *Child Psychiatry*. 3rd ed., Menasha : George Banta.

- Kaplan, Louis. (1959). *Mental Health and Human relation in Education*. New York : Harper and Brothers.
- Meade, Rober D. (1971, January). "Future Time Perceptive of college Students in America and India," *Journal of Social Psychology*.(14) : 49 – 54 .
- Mischel, W. (1974). "Processes in Delay of Gratification," in L. Berkowitz (ed.) *Advances in Experimental Social Psychology*. Vol. 7. New York : Academic Press.
- Moor, Helena. (1957). *Adult Awareness of Problems of High School Youth*. Boston : Boston University.
- Munro, A. (1966, February). "Parental Deprivation in Depressive Patient," *British Psychiatry*. 32(6) : 433 – 457.
- Rahman, Syed Abbur. (1965, April). "An Investigation of the Extend and Causes of Dropout in Class X Through XII of The Secondary Schools of Decca East Pakistan During 1965," *Dissertation Abstracts*. 12 (28) : 405.
- Redlich, Fritz.(1978, January). "Trends in America Mental Health," *America Journal of Psychiatry*. 135(9) : 229 – 230.
- Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School*. New York : Random House.
- Wrenn, C. Gilbert and Larsen P. Robert. (1969). *Studying Effectively*. Stanford : Stanford Unibersity Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/4886

วันที่ 24 มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางจิตติกร ชินสุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือปัญจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์เวณี กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนช่างฝีมือปัญจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางจิตติกร ชินสุวรรณพานิช และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทบ 1012/ 5262

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

// กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอใช้แบบสอบถาม ไทย จี เอช คิว 60

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลรามารัตน์

เนื่องด้วย นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอใช้แบบสอบถาม ไทย จี เอช คิว 60 (THAI GHQ 60) ของ นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รามารัตน์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปฏิจวิทยา ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช ได้ใช้แบบสอบถามดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-8821119

ที่ ทม 1012/ 5260

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิฑฒนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิฑฒนา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์พาสณา จุฬรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1 - 3 จำนวน 50 คน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-8821119

ที่ ทม 10121 5526

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/6 กรกฎาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิภา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 1-3 สาขาช่างยนต์ จำนวน 222 คน ตอบแบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมวิภา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายฐิติกร ชินสุวรรณพานิช ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-8821119

แบบสอบถาม

เรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี

2. แบบสอบถามแบ่งเป็น 10 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามคัดกรองสุขภาพจิต ไทย จี เอช คิว60 (Thai GHQ60)

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 10 แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความคิดเห็นและความรู้สึกของท่านมากที่สุด

สุดท้าย

4. ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะใช้ข้อมูลของท่านเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น และจะไม่มีผลเสียหายใด ๆ ต่อท่านทั้งสิ้น ซึ่งคำตอบจะเป็นความลับและเสนอวิเคราะห์ข้อมูลเป็นภาพรวม

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายจิตรกร ชินสุวรรณพานิช
นิสิตปริญญาโทจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามด้านส่วนตัว เมื่อท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. ชั้นปีที่กำลังศึกษา
 - () ชั้นปีที่ 1
 - () ชั้นปีที่ 2
 - () ชั้นปีที่ 3
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. ค่าใช้จ่ายประจำเดือน บาท
4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้ต่อเดือน ประมาณ บาท
5. อาชีพของผู้ปกครอง
 - () รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - () ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 - () รับจ้าง
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
6. สถานภาพสมรสของผู้ปกครอง
 - () โสด
 - () คู่
 - () หม้าย หรือหย่า หรือแยกกันอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนทุกครั้ง
บ่อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นบางครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนนาน ๆ ครั้ง
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้งมากจน แทบไม่เกิดขึ้นเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1	ข้าพเจ้าให้ความสนใจในการเรียน					
2	ข้าพเจ้ามีเวลาทำการบ้านหลังเลิกเรียน					
3	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทำการบ้าน					
4	ข้าพเจ้าไม่เคยส่งการบ้าน					
5	ข้าพเจ้าทำกิจกรรมและงานตามที่ครูมอบหมาย					
6	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำการบ้านก่อนกำหนดเวลาส่ง					
7	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนทุกครั้งหลังเรียนเสร็จ					
8	ข้าพเจ้าอ่านและสรุปเนื้อหาที่เรียนเพื่อใช้ในการอ่านก่อนสอบ					

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อย	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้ง ที่สุด
9	ข้าพเจ้าถามอาจารย์ทันทีที่ไม่เข้าใจ					
10	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังอาจารย์สอนตลอดเวลา					
11	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนในแต่ละวัน					
12	ข้าพเจ้าชอบทำการบ้าน					
13	ข้าพเจ้าชอบนำงานอื่นมาทำขณะอาจารย์สอน					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกง่วงนอนเวลาเรียน					
15	ข้าพเจ้าใจลอยขณะอาจารย์สอน					
16	ข้าพเจ้ามักไปเที่ยวสนุกกับเพื่อนจึงไม่ได้อ่านหนังสือก่อนสอบ					
17	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเรียน					
18	ข้าพเจ้าเตรียมตัวสอบกลางภาค					
19	ข้าพเจ้าเตรียมตัวสอบปลายภาค					
20	ข้าพเจ้าวางแผนทบทวนวิชาตามลำดับในตารางสอบ					
21	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาทำรายงาน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบวัดข้อเท็จจริงของท่าน เมื่อท่านอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องขวามือใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของท่านมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบางครั้ง บางครั้งก็ไม่ตรง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านบ้างเล็กน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของท่านน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่ สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าหาความรู้อยู่เสมอ ๆ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน					
2	ข้าพเจ้าศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะได้นำความรู้ไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
3	เมื่อมีความผิดพลาดในการทำงานข้าพเจ้ามักจดจำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นอีก					
4	ความตั้งใจทำงานจะช่วยให้ข้าพเจ้าได้ในสิ่งที่ข้าพเจ้าต้องการ					
5	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อต้องการประสบความสำเร็จ					

	สำเร็จในการเรียน					
6	ข้าพเจ้าไม่ต้องการเรียนหนังสือให้สูงเพราะไม่คุ้มค่า เสียเวลา ทำให้เสียเงินทองโดยเปล่าประโยชน์					
7	ข้าพเจ้าใช้ความพยายามในการเรียนให้มากที่สุดเพื่อจะได้มีงานทำที่ดี					
8	ข้าพเจ้าคิดอยากลาออกจากสถานศึกษา เพราะเบื่อการเรียน					
9	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาจะทำให้ไม่อดตาย					
10	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพียงเพื่อให้สอบผ่านเท่านั้น					
11	ข้าพเจ้าใช้ความพยายามในการเรียนให้มากที่สุดเพื่อจะได้มีงานทำที่ดี					
12	ข้าพเจ้าติดตามข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพที่ข้าพเจ้าสนใจ					
13	ข้าพเจ้าอดทนต่อการเรียน ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคต					
14	การศึกษาไม่มีความสำคัญสำหรับข้าพเจ้า					
15	ถึงข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาใด ข้าพเจ้าก็จะพยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี					
16	ข้าพเจ้าคิดถึงการประกอบอาชีพในอนาคต					
17	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพที่ตรงกับความสามารถของข้าพเจ้า					
18	ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ					
19	ข้าพเจ้าเลือกอาชีพที่ตรงกับความสนใจของข้าพเจ้า					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจเมื่อมีคนมาขัดจังหวะในขณะที่ทำงาน					
2	เพื่อน ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนจริงจังกับการเรียน					
3	ข้าพเจ้าไม่สนใจว่างานที่ทำอยู่จะสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
4	เมื่อต้องฟังเรื่องไร้สาระ ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อและหาทางเลี่ยงออกมา					
5	ข้าพเจ้าเริ่มต้นทำสิ่งใดแล้วต้องทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกเสียเวลามาก เมื่อต้องไปรอซื้อของในร้านที่มีลูกค้าหนาแน่น					
7	ข้าพเจ้าไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องกระตือรือร้นในการเรียน					
8	ข้าพเจ้าไม่รู้สึหงุดหงิดที่ต้องรอคนผิดนัดเป็นเวลานาน					
9	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องมีการแข่งขันกับคนอื่น					
10	ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองเป็นคนเฉื่อยช้ากับการเรียน					
11	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ให้กับตนเองตลอดเวลา					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องทำสิ่งต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลา					
13	ข้าพเจ้าสามารถทำงานที่รับมอบหมายให้เสร็จก่อนกำหนดเวลา					
14	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ หากงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินไปอย่างล่าช้า					
15	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายไปเรื่อย ๆ โดยไม่คำนึงว่าจะเสร็จเมื่อไร					
16	เมื่อข้าพเจ้ามีนัด ข้าพเจ้าจะไปถึงที่นัดหมายก่อนเวลา					
17	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิด เมื่อต้องทำสิ่งต่าง ๆ ช้าช้า					
18	เมื่อมีปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าจะพยายามแก้ปัญหาให้ได้					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อไม่ได้ ถ้าต้องทำงานร่วมกับคนที่ไม่มีควมรับผิดชอบ					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อน ๆ รอบข้างทำงานไม่ถูกใจข้าพเจ้า					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	1. <u>พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้ปกครอง</u> ข้าพเจ้ามักหาโอกาสพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อปรึกษาเรื่องต่าง ๆ					
2	ข้าพเจ้าใช้จ่ายเงินที่ผู้ปกครองให้มาอย่างประหยัด					
3	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับการเรียนและช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน					
4	ข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาทุกเรื่องกับผู้ปกครอง					
5	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้ปกครอง					
6	ข้าพเจ้าทำอะไรโดยไม่สนใจผู้ปกครอง					
7	ข้าพเจ้ามีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ปกครอง					
8	2. <u>พฤติกรรมที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน</u> ผู้ปกครองไม่สนใจซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
9	ผู้ปกครองพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า					
10	ผู้ปกครองให้กำลังใจเมื่อข้าพเจ้า ทำคะแนนสอบไม่ดี					
11	ผู้ปกครองชม ข้าพเจ้าเมื่อทำคะแนนสอบได้ดี					
12	เมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านผิดเวลา ผู้ปกครองซักถามด้วยความเป็นห่วง					
13	ผู้ปกครองให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนวิชาที่ถนัด					
14	ผู้ปกครองยอมรับความคิดเห็นของข้าพเจ้า					
15	ผู้ปกครองแสดงความรักข้าพเจ้าโดยการพูดคุยให้กำลังใจ					
16	ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดเมื่อข้าพเจ้าไม่สบาย					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	1. สถานที่เรียน บริเวณของโรงเรียนสะอาด					
2	ห้องเรียนร้อนอบอ้าว					
3	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก					
4	ห้องเรียนมีของวางจัดเป็นระเบียบ					
5	โรงเรียนค่อนข้างคับแคบ ไม่ค่อยมีสถานที่ พักผ่อน					
6	2. สื่ออุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความหลากหลายและเหมาะสมกับรายวิชา					
7	อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพพร้อม ที่จะใช้งาน					
8	ห้องปฏิบัติการมีความทันสมัยเหมาะ สำหรับการฝึกปฏิบัติ					
9	การเรียนการสอนส่วนใหญ่มีเอกสาร ประกอบการเรียน					
10	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่อาจารย์ใช้มี สภาพที่ดีในการใช้งาน					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	1. การปฏิบัติตนของนักเรียนที่มีต่อ อาจารย์ อาจารย์มีความห่วงใยข้าพเจ้า					
2	ข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาด้านครอบครัวกับ อาจารย์ได้เป็นอย่างดี					
3	ข้าพเจ้านึกถึงอาจารย์เมื่อมีปัญหาด้านการ เรียน					
4	ข้าพเจ้าสามารถปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับ อาจารย์ได้					
5	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนตลอดเวลาที่เรียนในห้อง เรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
6	2. <u>การปฏิบัติตนของอาจารย์ที่มีต่อนักเรียน</u> อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเป็นกันเองกับข้าพเจ้า					
7	อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า					
8	อาจารย์แสดงความรู้สึกเป็นห่วง เมื่อมีนักเรียนคนใดหายไป					
9	อาจารย์แนะนำเรื่องที่เป็นประโยชน์กับข้าพเจ้าเกี่ยวกับเรื่องเรียน					
10	อาจารย์มีความยุติธรรมกับข้าพเจ้า					
11	อาจารย์ใส่ใจความเป็นอยู่ของข้าพเจ้า					
12	อาจารย์ให้ความช่วยเหลือข้าพเจ้าเมื่อมีปัญหาการเรียน					
13	อาจารย์แนะนำเรื่องที่เป็นประโยชน์กับข้าพเจ้าเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว					

ตอนที่ 9 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เพื่อนในห้องต่างคนต่างอยู่ ไม่สนใจซึ่งกันและกัน					
2	ข้าพเจ้าไม่สามารถปรึกษาปัญหาการเรียนกับเพื่อนในห้องได้					
3	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างสังสรรค์กับเพื่อน					
4	ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี					
5	ข้าพเจ้าร่วมจัดกิจกรรมกับเพื่อน					
6	เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อข้าพเจ้า					
7	ข้าพเจ้าไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน					
8	ข้าพเจ้าเข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ดี					
9	เพื่อนของข้าพเจ้าเห็นแก่ตัว ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน					
10	ข้าพเจ้าไม่ชอบเพื่อนที่เรียนเก่งกว่าหรือได้คะแนนดีกว่า					
11	ข้าพเจ้าไม่มีเพื่อนสนิท					
12	เพื่อนไม่เข้าใจข้าพเจ้า					
13	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนได้ทุกเรื่อง					

ตอนที่ 10 แบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	1. <u>ปัญหาด้านส่วนตัว</u> ข้าพเจ้าขาดความมั่นใจในตนเองและไม่กล้าแสดงออก					
2	ข้าพเจ้าเดินทางมาเรียนไม่สะดวก					
3	ข้าพเจ้าต้องยืมเงินเพื่อนมาเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของตนอยู่เสมอ					
4	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ผู้ปกครองทะเลาะกันบ่อย ๆ					
5	ชีวิตในบ้านของข้าพเจ้าไม่มีความสุข					
6	ข้าพเจ้าไม่มีความสุขเมื่อผู้ปกครองแยกทางกัน					
7	ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกมีปมด้อยเกี่ยวกับฐานะความเป็นอยู่					
9	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ทางบ้านยากจน					
10	ข้าพเจ้ากังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง					
11	ข้าพเจ้าอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน					
12	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้					
13	ข้าพเจ้าต้องทำงานพิเศษเพื่อหารายได้มาใช้ในการเรียน					
14	ข้าพเจ้าเป็นหนี้สินเพราะเอาเงินมาใช้จ่ายในด้านการเรียน					
15	ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียนไม่ได้					
16	ข้าพเจ้าทะเลาะกับเพื่อนอยู่เสมอ					
17	ข้าพเจ้ามักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเพื่อน					
18	ข้าพเจ้าไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนเนื่องจากผลการเรียนไม่ดี					
19	2. <u>ปัญหาด้านการเรียน</u> ข้าพเจ้าไม่กล้าซักถามเวลาอาจารย์สอน					
20	ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเพราะยากเกินไป					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
21	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนบางวิชา					
22	สภาพแวดล้อมในโรงฝึกงานไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน					
23	วัสดุฝึกมีไม่เพียงพอต่อการฝึกปฏิบัติ					
24	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อในการเรียน					
25	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง					
26	ข้าพเจ้าไม่สบายใจที่อ่านหนังสือไม่คล่อง					
27	อาจารย์เข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน					
28	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเวลาอาจารย์สอน					

ภาคผนวก ข.

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ เวธนี กรීทอง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	4.520
2	5.820
3	4.183
4	3.336
5	3.089
6	3.630
7	5.933
8	4.081
9	4.622
10	4.243
11	8.983
12	4.162
13	3.155
14	4.022
15	3.137
16	2.513
17	4.543
18	5.895
19	5.108
20	6.008
21	3.746

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8984

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	2.932
2	4.013
3	4.044
4	3.090
5	4.278
6	2.708
7	4.769
8	4.209
9	4.573
10	3.158
11	2.842
12	6.323
13	2.655
14	3.094
15	4.682
16	3.285
17	4.005
18	3.241
19	3.230

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8631

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	3.081
2	3.976
3	3.695
4	2.803
5	2.248
6	5.734
7	3.892
8	1.973
9	2.431
10	5.284
11	6.062
12	2.848
13	1.770
14	1.823
15	1.849
16	1.959
17	1.956
18	3.284
19	3.725
20	2.460

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8048

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(i)
1	2.310
2	2.321
3	5.689
4	5.326
5	3.633
6	2.482
7	2.304
8	4.355
9	3.352
10	6.348
11	6.289
12	2.968
13	4.451
14	4.811
15	6.224
16	5.895

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8754

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	4.251
2	3.393
3	2.125
4	5.201
5	2.701
6	4.617
7	6.323
8	3.692
9	2.986
10	3.667

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7520

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับอาจารย์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	2.760
2	2.321
3	5.745
4	2.236
5	2.968
6	4.049
7	3.165
8	5.613
9	7.000
10	6.178
11	3.886
12	3.425
13	2.053

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8759

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	4.074
2	4.465
3	4.441
4	3.306
5	3.913
6	3.604
7	3.897
8	6.323
9	3.904
10	4.017
11	6.768
12	3.987
13	3.590

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8556

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาของนักเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก(t)
1	3.324	15	3.538
2	2.730	16	5.663
3	3.352	17	4.583
4	2.454	18	5.211
5	5.429	19	5.143
6	3.211	20	4.390
7	4.817	21	2.392
8	3.525	22	3.651
9	4.147	23	2.370
10	5.166	24	3.819
11	5.538	25	4.218
12	3.015	26	4.866
13	2.988	27	2.966
14	3.926	28	3.824

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9192

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	ฐิติกร ชินสุวรรณพานิช
เกิดวันที่	19 เมษายน 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	748/5-8 พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนช่างฝีมือปทุมธานี
2543	บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2546	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ